

BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

KONFERANS

BALKANLAR'DAKİ SON GELİŞMELERİN
BÖLGE İSTİKRARINA VE KUZAY
KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ'NE
ETKİLERİ

Yayına Hazırlayan
Dr. Ahmet Zeki BULUNÇ

28.02.2008

AÇILIŞ KONUŞMALARI

Prof. Dr. M. Selçuk USLU

Başkent Üniversitesi
Stratejik Araştırmalar Merkezi Müdürü

Prof. Dr. Mehmet HABERAL

Başkent Üniversitesi Rektörü

KONUŞMACI

Rauf R. DENKTAŞ

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Kurucu Cumhurbaşkanı

Tarih: 28 Şubat 2008 Saat:15.00

Yer: Başkent Üniversitesi Bağlıca Kampusu Prof. Dr. İhsan Doğramacı

Konferans Salonu Eskişehir Yolu 20. Km. ANKARA

Tel: 0312 234 14 11 • Faks: 0312 234 15 46

<http://sam.baskent.edu.tr> • E-posta: sam@baskent.edu.tr

SUNUCU- Değerli konuklar; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Kurucu Cumhurbaşkanı Sayın Rauf Denktaş salonumuza teşrif ediyor.

Sayın Cumhurbaşkanı, Sayın Rektörüm, Değerli konuklar ve bizleri Kanal B ekranlarından izleyen kıymetli seyirciler; Başkent Üniversitesi Stratejik Araştırmalar Merkezi'nin düzenlediği "Balkanlar'daki Son Gelişmelerin Bölge İstikrarına ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne Etkileri" konferansına hoş geldiniz.

Değerli konuklar sizleri Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk, aziz şehitlerimiz ve şu anda Kuzey Irak'ta mücadele veren ve orada sekizinci gününe gireceğimiz (operasyon geçen hafta Perşembe akşamı saat 19.00'da başlamıştı) operasyonunda hayatını kaybeden Mehmetçiklerimiz için, şehitlerimiz için saygı duruşuna davet ediyorum, efendim.

(Saygı duruşu)

SUNUCU- Teşekkür ediyorum.

Değerli konuklar; öncelikle konuşmasını yapmak üzere Başkent Üniversitesi Stratejik Araştırmalar Merkezi Müdürü Sayın Prof. Dr. M. Selçuk Uslu'yu kürsüye davet ediyorum.

Prof. Dr. M. SELÇUK USLU (Başkent Üniversitesi Stratejik Araştırmalar Merkezi Müdürü)- Sayın Cumhurbaşkanım, Sayın Rektörüm, Sayın bakanlar, değerli meslektaşlarım, değerli konuklar, sevgili öğrenciler; Stratejik Araştırmalar Merkezimizin düzenlediği konferansa hoş geldiniz. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli konuklar; sene 1983 15 Kasım, Kıbrıs Türk Federe Devleti Meclisi, Kuzey Kıbrıs halkının bağımsızlığını ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni ilan etti. Bunun akabinde Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi, şimdi okuyacağım gerekçeyle Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin tanınmasının uygun olmayacağını ileri sürdü. Gerekçe şu efendim: Varolan devletin içinden ayrılarak ayrı devlet kurmanın desteklenemeyeceği. Evet, gerekçe budur. Bu nedenle Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluşunu kabul etmedi. Çok enteresan, bugün Sırbistan da aynı gerekçeyle Kosova'nın bağımsızlığına karşı çıkmaktadır. Böyle durum oldu.

Efendim benim aklıma Kosova'nın bağımsızlığını ilan etmesi üzerine takılan birkaç tane soru var, onları sizinle paylaşmak istiyorum: Bir kere yapılan bu iş, yani bu davranış, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin çifte standart içinde davrandığının bir göstergesi değil mi? İkincisi, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Ankara, Birleşmiş Milletler'e başvurarak, bu çifte standardın iptalini talep edemezler mi? Üçüncüsü, Rusya Devlet Başkanı Putin dedi ki, "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yıllar önce bağımsızlığını ilan etmişti, onu niye tanımadınız." Bu soruyu sormakta Putin haklı değil mi?

Bütün bunlar yanında daha birçok soru var. Fakat ben fazla zamanınızı almak istemiyorum. Sayın Cumhurbaşkanım bize bu konuda derinliğine bilgi verecekler. Bu soruların da yanıtı zannediyorum bu konferans neticesinde ortaya çıkacaktır. Tekrar hepinize hoş geldiniz diyorum, saygılar sunuyorum, efendim.

SUNUCU- Sayın Uslu'ya teşekkür ediyoruz. Şimdi de açış konuşmasını yapmak üzere Başkent Üniversitesi Rektörü Sayın Prof. Dr. Mehmet Haberal'ı davet ediyorum.

Prof. Dr. MEHMET HABERAL (Başkent Üniversitesi Rektörü)- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Kurucu Cumhurbaşkanı, çok değerli konuklar; Stratejik Araştırmalar Merkezimiz, her zaman söylediğim gibi ülkemizin ne kadar ciddi sorunları ortaya çıkıyorsa, onları burada gündeme getirmeyi âdeta bir görev haline getirdi. Çünkü Başkent Üniversitesi'nin bir yerde görevi budur. Ben 85 yaşındaki Türkiye Cumhuriyeti'nin bir vatandaşı ve 24 yaşındaki Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni de bir yavruvatan kabul eden bir vatandaş olarak burada konuşmaktan gurur ve mutluluk duyuyorum.

Öncelikle, gerçekten bizim burada rahatlıkla konuşmamızı sağlayan, bizi korumaya çalışan ve şu anda kar-kış, yağmur-çamur demeden ülkemizin zedelendirilmeye çalışılan hudutlarını koruyan, bir bakıma ülkemizin istikrarına gölge düşürmeye çalışanlara gerekli dersi veren, vermeye çalışan o kahraman Türk Silahlı Kuvvetlerimizin, o savaşan, o kahraman askerlerine hem teşekkür ediyorum, hem de onların bir an önce gerekeni yapıp ülkemize geri dönmesini de Yüce Allah'tan, Atatürk'ün Sivas Kongresi'nde kongreyi tamamladıktan sonra dediği

gibi, “Burada kapanışında konuştuğumuzun kabulünü Tanrı'nın yüce katına havale ediyorum” ve aziz şehitlerimizi de gerçekten rahmetle, onları da şükranla anıyorum. Ailelerine de, hepimize de sabırlar diliyorum. Hani söylerler ya sabrın sonu gerçekten selamettir. Tabii bu ülkeyi bize emanet eden, her zaman buradan söylüyorum ya, yokluklardan kuran Atatürk, arkadaşları ve aziz şehitlerimizi de yine bir kere daha rahmetle ve şükranla anıyorum.

Değerli konuklar; bize emanet edilen ve bugün asrın medeniyet düzeyine ulaşmış şu güzelim Türkiye Cumhuriyetimizin bugün, dünden daha fazla birlik ve beraberliğe ihtiyacı olduğunu hepimiz çok iyi biliyoruz. Zaten burada oluşumuzun da bir bakıma, elbet ki sebeplerin başında bu gelir. Ülkemizin Ordusu güneyde bir savaş içerisinde. Ne için? Biraz önce söylediğim gibi ülkemizin geleceğine ve bir bakıma istikrarına gölge düşürmeye çalışanlara gerekli dersi vermek içindir. Elbet ki bir hekim olarak insan sağlığının, insan hayatının ne kadar önemli olduğunu, yakinen yaşayan bir kişiyim ve onların orada hangi tehlikelerle karşı karşıya olduğunu görüyorum, hepimiz beraber görüyoruz.

Bu çerçevede bizlerin görevi nedir? Tek vücut, hani söylüyoruz ya, “ülkemiz bir bütündür, bütün olarak da yoluna devam edecektir.” Ülkemizin bütünlüğüne gölge düşürmeye kalkanların tamamına da gerekli dersler verilecektir, bugün olduğu gibi.

Ülkemiz bir taraftan dış düşmanla bu şekilde uğraşırken, diğer taraftan yine buradan söylüyorum, Atatürk'ün söylediği gibi, medeniyetin genelde birçok imkânına en azından şu büyük şehirlerimizde kavuşmuşken, maalesef tabii burada özellikle büyük şehirlerimizde işte bakıyorsunuz binalar yükseliyor, birçok yatırımlar yapılıyor, ama hep şunu söylüyoruz: Diyoruz ki, Ah şu Güneydoğu'ya da bir şeyler yapmış olsaydık, oralara da işte hiç olmazsa, kısmen olsun yapabildiğimiz kadar bu medeniyetin imkânlarından yararlandırmış olsaydık. Örneğin Güneydoğu Anadolu Projesi'ni hedefine ulaştırmış olsaydık, belki bugün o insanlarımız hayatını kaybetmeyecekti. Ama hani zararın neresinden dönerseniz kârdır, hiç olmazsa bundan sonra bunları yapalım. Bunları yapalım da hiç olmazsa diğer imkânlarımıza da sahip çıkalım. Yine buradan söylüyorum ya, özelleştirme namı

altında müesseselerimizi başkalarına satmayalım. Hele hele geçmişte Osmanlı İmparatorluğu'nu yıkan ve bu ülkeyi işgal edenlere, bunu hiç yapmayalım. Bu, bana çok ağır geliyor değerli konuklar.

Buradan yine birkaç kez belirttim, söyledim; sanki biz yeteri kadar kabiliyetli değiliz, yeteri kadar gücümüz yok, beceremiyoruz. Ama elin insanları, başkaları gelecek bizim kurulmuş tesislerimizi alacak, kullanacak ve bize kendi malımızı satacak ve değerlendirecek. Bankalarımızı daha fazla satmayalım. Her zaman söylüyorum topraklarımızın her santimetrekaresinde birçok insanımızın hayatı gömülüdür. Hele hele onlara, başkasına hiç böyle bir yan gözle bile baktırmayalım.

Sayın Uslu söyledi, aslında ben artık o çifte standardı arar oldum. O kadar çok standart ortaya geldi ki, o kadar çok kurallar ortaya konuyor ki, bu bahsettiğimiz ülkeler kendi çıkarları için her zaman bu senaryoları gündeme getirmektedirler. İşte bugün olduğu gibi “Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ne hayır...” Kosova'nın elbet ki devlet olmasından ben gurur duyarım, mutluluk duyarım. Bakın oradan birçok insan kalkıyor bize geliyor, işte transplantasyon için hastalar bize geliyor, onların durumunu ben görüyorum. Ama bir taraftan bakınız değerli konuklar; Avrupa Birliği kurulmaya çalışılıyor, ne hikmetse, yine o Avrupa Birliği içerisinde birtakım devletler bölünüyor, küçük küçük devletler ortaya çıkarılıyor. Hani bir tarafta bölme hareketi, bir tarafta birleştirme hareketi. Hangisine inanacağız ve biz neyle yolumuza devam edeceğiz?

Tabii bütün bunlar oralarda devam ederken, maalesef ülkemizde de birtakım yapay konular gündeme getiriliyor. İşte maalesef, sabahleyin ben Üniversitelerarası Kurul'un toplantısında idim. Nedir o? Sanki problem varmış gibi veyahut da sanki o güzel dinimizin bir kuralıymış gibi bir türban olayı gündeme getirildi. Sanki varmış gibi, sanki böyle sıkıntılar olmuş gibi.

Değerli konuklar; herkesin inancına hepimiz elbet ki saygılıyız, buna hiç kimsenin söyleyecek bir şeyi yok. Ama toplumun huzurunu bozacak ve yapay meselelerle bizi hiç kimse uğraştırmasın. Bana hiçbir kimse şunu söyleyemez: “Evet, bir türban olayı gerçekten İslam dininin

şartıdır.” Bunu, bu yapay gündemleri toplumumuzun önüne getirerek, bizlerin, hele hele bugün üniversitelerin bu denli sıkıntılarla karşı karşıya bırakılmasına, hiç kimse getirip bize bunu normal gösteremez. Hele hele bugün maalesef üniversite, Yüksek Öğretim Kurumu’nun en tepesinde oturan kişilerin bir bakıma koltuğundan güç alarak, üniversitelere emirler yağdırmasını, sanki varmış gibi veyahut ta yasaların aksine hareket ediliyormuş gibi davranış içerisinde bulunmasını da asla hiç kimse kabul edemez.

Bunlar benim ülkemde devam ederken, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde çok şükür ki Sayın Kurucu Cumhurbaşkanı Denктаş tabii orada o Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin kurulması için hayatı pahasına mücadele vermiş ve devlet kurulmuş. Ne yazık ki bugün o kurulan devletin insanları kendi atalarını katleden Güney Kıbrıs’a rahatlıkla ellerini, kollarını, benim basından öğrendiğim kadarıyla, sallayarak gidebiliyorlar ve şu soruyu kendilerine sormuyorlar: Bu insanlar benim atalarımı katletti, bu düzeye geldi, ben niye gelmiyorum? Biz niye yapamıyoruz? Acaba, bizim çocuklarımız niye buralarda kendilerine ikbal arıyorlar?

Önce, bugün o Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ni yönetenlerin herhalde birinci planda şunu düşünmesi gereklidir: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin istiklâli önemlidir. Eğer o Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin istiklâli yok ise, oradaki insanların istikbalinin de olamayacağını, oradaki insanların çok iyi bilmesi gerektiğine inanıyorum. Ben Sayın Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin Kurucu Cumhurbaşkanı’na çok teşekkür ediyorum, sizlere çok teşekkür ediyorum. İnanıyorum ki bu toplantıdan sonra Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ni yönetenler de kendilerine herhalde bir iki soru da soracak ve Türk askerinin kanıyla çizilen o hudutlarına bugünden çok daha fazla sahip çıkmaya çalışacaklardır.

Çok teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

SUNUCU- Başkent Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mehmet Haberal’a biz de teşekkür ediyoruz.

Değerli konuklar; burada “Balkanlardaki Son Gelişmelerin Bölge İstikrarına ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ne Etkileri” konulu konferans için bulunuyoruz.

Şimdi de Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Kurucu Cumhurbaşkanı Sayın Rauf Denktaş’ı davet ediyorum, efendim.

RAUF R. DENKTAŞ (KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ KURUCU CUMHURBAŞKANI)- Sayın Rektör, öğretim üyeleri, değerli katılımcılar ve Atatürk’ün bu Cumhuriyeti emanet ettiği ve güvenle emanet ettiği Türk gençleri; hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Bugün kahraman Mehmetçikler karlar içerisinde vatan müdafaasında çarpışırken, şehitler verirken, hakikaten başka konu konuşmak içimizden gelmiyor. Ancak, onları rahmetle, gazilerimizi şükranla anarak, analara sabırlar dileyerek, onların yapmakta olduğu görevin bir parçası olarak, Kıbrıs meselesini Türk Ulusu’nun temsilcileri önünde konuşmak bir görev olmaktan çıkmıyor, bu nedenle buradayız.

Balkanlar’daki olaylar ve Kıbrıs deniliyor. Kısacası Sayın Rektör, Kosova’ya temas etmekle zaten bağlantıyı ortaya koymuştur. Balkanlar’da zamanında emperyalistlerin kendi çıkarları için, çizdikleri haritalarla oluşan sınırlar, kendiliğinden gün gelmiş parçalanmış, ayrı ayrı küçük devletler meydana gelmiştir. Bunlara ses çıkaran olmadı. Sovyetler aynı şekilde parçalara bölündü. Ama bazı parçalarına, Çeçenistan olmak üzere “hayır, sen bağımsız olamazsın” denildi. Bütün bu olaylar devam ederken, Kıbrıs meselesi diye bir mesele gündemden bir türlü düşmüyor. Gençlere daha ziyade seslenmek istiyorum. Kıbrıs meselesi nedir ki? 1950’lerden bu yana Türkiye varını yoğunu ortaya koymak suretiyle, gün gelmiş dünyaya meydan okuyarak, askerlerini Kıbrıs’a gönderme kararını alabilmiştir. Nedir bu mesele? Milli mesele mi, değil mi? Hepimiz de Milli meseledir diyoruz. Gençler bu bilinç içerisinde mi? Niçin milli meseledir? Rahmetli Cumhurbaşkanı Korutürk bunu çok veciz bir şekilde anlatmıştır; demiştir ki, “eğer Türkiye Kıbrıs’tan elini ayağını çekerse, denizlere açık bir ülke olmaktan çıkar.”

Stratejik açıdan Türkiye’nin önemi, birçok stratejist tarafından devamlı surette gündemde tutulmaktadır; “önemi yoktur” diyenler de

çıkılmaktadır. “Kıbrıs, Türkiye’nin Avrupa Birliği yolunda engel olmuştur. Bu engeli kaldırmak için bunu teslim etmek lazımdır” diyenler de olmuştur ve vardır. Ama stratejik açıdan, Sayın rahmetli Ecevit’in sık sık gündemde tuttuğu gibi Türkiye’nin güvenliği açısından Kıbrıs, Türkiye’nin vazgeçemeyeceği bir adadır. Kıbrıs, Lozan Barış Antlaşması’nda İngiltere’ye bırakılmıştır. Türk-Yunan dengesi oluştuğunda Kıbrıs, İngiltere’nin olduğu içindir ki Türkiye statükonun devamını istemiştir ve Kıbrıs meselesini alevlendirmek, gündeme getirmek istememiştir. Bu, Lozan Dengesi’nin korunması için uygulanan bir siyasetti. Vaktaki 1954’te Yunanistan, Kıbrıs meselesini alıp Birleşmiş Milletlere götürdü ve “Kıbrıs halkı, kendi kaderini tayin hakkını kullanmak suretiyle Enosis istiyor” diye gündeme yazdırdı, Türkiye ayağa kalktı ve “Kıbrıs’ta tek halk değil, iki halk vardır. Sen tek halk varmış gibi Kıbrıs’ı alamazsın. En önemlisi Lozan Dengesi’ni bozamazsın” demiştir.

Kıbrıs’ta 1955’te Rumlar ENOSİS için tedhiş başlattı; 1958’e kadar insanlar öldü, öldürüldü, köyler kaybettik. Türkiye, 1958’den sonra Kıbrıs’ta Türkler bir ay içinde 100 şehit verince yumruğunu masaya vurdu ve Yunanistan’a, “Kıbrıs’ı istersen, gel benden al” durumu hâsıl oldu. İşte o yıl, 1958 sonunda Yunanistan yeniden Birleşmiş Milletler’e gitti ve rahmetli Fatin Rüştü Zorlu’nun güçlü bir müdafaası karşısında perişan oldu. Aynı Fatin Bey, Averof’a “Görüyorsun, Kıbrıs meselesi buralarda halledilmez, ikimiz arasında halledilecektir. Enosis’i, Taksim’i yasaklayan bağımsızlıkta varsan, gel konuşalım” dedi ve garantilenmiş, Enosis’e, Taksim’e karşı garantilenmiş, Türk askerinin de varlığıyla güçlendirilmiş bir **ortaklık cumhuriyeti** meydana geldi. **İki halkın varlığı, iki demokrasinin varlığı, ayrı ayrı halklar kendi temsilcilerini seçiyor ve onlar bir araya geldiğinde Kıbrıs Cumhuriyeti’nin organları işler hale geliyor.** Toplumların **bağımsızlıkta ve egemenlikte** siyasi eşitliğine dayalı bir ortaklık devleti kuruldu.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin ilanını niçin kabul etmediklerini söyleyen Güvenlik Konseyi üyeleri, bir devletten ayrılmayı kabul etmezlermiş. Biz devletten ayrılmadık ki, biz devletten atıldık. Devletimizden, bağımsızlığında ve egemenliğinde eşit hakkımız olan devletimizden sille tokat atıldık, can vererek atıldık, kovulduk ve niçin

kovulduğumuzu da sonradan meydana çıkan belgeleriyle bilmeyen bildi. Biz biliyorduk da bilmeyen varsa bilmiş oldu. Enosis için, yani garantilenmiş anlaşmaların yasakladığı bir hedefe varmak için silaha sarıldılar, gizlice hazırlandılar ve bize saldırıp, bizi bütün hükümet ve devlet organlarından attılar. Kıbrıs Türk halkı küçük küçük bölgelerde hapsedildi; 103 köy kaybettik, 107 camiyi yerle bir ettiler. Mesaj, “istenmiyorsunuz, gidiniz.” Girit’ten sesler geldi, birkaç sene sonra “ah şu Kıbrıs Rumları, Giritliler kadar olamadılar, şu Türkleri temizleyemediler” diye. Çünkü temizleme niyeti vardı.

Türkiye hazırlıksız yakalandığı için müdahale edemedi. Sadece uçak gönderip, ihtar uçuşları yapmakla yetindi. Makarios’un cevabı: “Türkiye, Kıbrıs Türklerini kurtarmaya gelecek olursa, kurtaracak tek bir Kıbrıs Türk’ü bulamayacaktır.” Sonra soykırımdan bahsederler. Soykırımının âlası Kıbrıs için planlanmış ve kısmen de uygulanmıştır. İşte o ortaklık cumhuriyeti ikiye bölündükten sonra, biz yine boyun eğmedik. Küçük küçük bölgelerde, Türk Mukavemet Teşkilatı’nın liderleri tarafından mukavemeti sürdürdük. Türk Mukavemet Teşkilatı’nın başında anavatanından gelen, ismini terk etmiş, müstear isimler altında komutanlar bu direnişi yıllarca devam ettirdi. Can verildi, ama egemenlikteki hakkımızdan, bağımsızlıktaki hakkımızdan ve Türkiye’nin Kıbrıs üzerindeki haklarından vazgeçilmedi. Tekrar edeyim; o hak nedir? Lozan Antlaşması’ndaki Türk-Yunan dengesidir.

Makarios 1968’e kadar karşıtı bir Türk’le konuşmadı; Dr. Küçük’ü saymadı. “Azınlık hakkı kabul ederseniz buyurun, 1960 antlaşmaları ve anayasa yoktur, Türk hakları yoktur” dedi. Biz de mukavemete devam ettik. 1967 sonunda Geçitkale ve Boğaziçi köylerine saldırdılar, 30 kişiyi öldürdüler. Yaralı yaşlı insanların üzerine petrol dökerek, yaktılar. Bunun üzerine, Demirel Hükümeti zamanıydı, müdahale için harekete geçildi. Cyrus Vance Amerika’dan geldi ve “savaşarak neyi elde etmek istiyorsunuz, söyleyin” sorusunu sordu. “Gizlice Kıbrıs’a giren 15000’ni aşkın Yunan askerleri çıkmalı, tedhiş başı Grivas gitmeli, işgal edilen Türk köyleri boşaltılmalı, esirler serbest bırakılmalı, Makarios köylere ve köylüye tazminat vermeli.” Cyrus Vance bunların tümünü Makarios’a kabul ettirdi. Ama o çıkan askerler ve Grivas bir süre sonra geriye gelip, Yunan Cuntası destekli ikinci EOKA’yı (EOKA B) kurdu, ikinci tedhiş örgütünü kurdu ve bu sefer Makarios aleyhine

kurdu. Çünkü Makarios kıralcıydı ve Kıbrıs meselesini Enosis yoluyla halletmek için kıralın geri gelmesini bekliyordu. Gazetelerinde cunta aleyhine yazılar yazdırıyor, hatta dışişleri kanalıyla Yunanistan'a silah gönderdiğini bile cunta tespit edince Makarios'u iki kez öldürmeye teşebbüs etti, fakat başaramadı.

İşte o sırada Ecevit hükümeti Türkiye'de görev aldı. Büyükelçi Asaf İnhan Beyle daima olduğu gibi yeni hükümete Kıbrıs meselesindeki son durumu anlatmak için elimizde bir raporla geldik. Bu raporda siyasi durum, ekonomik durum, manevi durum, her şey var. Bir paragrafında da şunu söylüyorum: "İki kez Makarios'u öldürmeye teşebbüs ettiler, başaramadılar. Öldürmüş olsalardı bunun yerine Enosis'i ilan edecek birini getireceklerdi. Ne yapacaktık? Hiçbir talimat yok, hiçbir hazırlık yok, Türkiye ne yapacaktı, bilmiyoruz. Yine yapacaklar, bu konuda hazırlıklı olmak lazım tek çare müdahaledir. Müdahale yapılmazsa erken bir zamanda, o zaman Kıbrıs elden gider." Sayın Ecevit, bizim raporumuzu okudu, "tümüyle hemfikirim" dedi. "Efendim, şu paragraf da var, ona dikkatinizi çekmek istiyorum" dedim. "Okudum" dedi, "hemfikirim, merak etme, hazırlığımız var" dedi. Böylelikle biz Kıbrıs'a gönül rahatlığı içerisinde geldik.

Bir süre sonra, bir sabah cunta, Makarios aleyhine darbe yaptı, 15 Temmuz 1974. "Makarios ölmüştür" diye ilan ettiler, birkaç saat sonra Makarios meğer Baf'a kaçmış, Baf'tan kilisenin radyosuyla "ben hayattayım ve size karşı mücadele devam edecektir" diye sesi duyuldu. İngilizler onu Malta'ya, Malta'dan da Birleşmiş Milletlere götürdü. Birleşmiş Milletler'de Makarios, "Kıbrıs halen Yunanistan tarafından işgal edilmektedir. Kıbrıs Rumları ve Türkleri tehlike içindedir" diye 19 Temmuz'da konuşma yaptı. 20 Temmuz 1974'de Türkiye, artık Barış Harekâtı ile gerekeni yapmıştı. Garantör İngiltere'ye, "beraber müdahale edelim, senin üslerinden çıkalım, kan akmasın" dedi. İngiltere buna yanaşmadı. Çünkü Türkiye'nin amfibik bir harekâta başarılı olacağını zannetmiyorlardı ve başarı sağlanınca da muazzam hayal kırıklığına uğradılar; öyle anlaşılıyor.

Barış Harekâtı'ndan sonra yapılması gereken neydi ve niye yapılamadı? Barış Harekâtı'ndan sonra 1975'te, 1974 sonunda Ecevit hükümeti istifa etti, "Geçici İrmak Hükümeti" var. Makarios Kıbrıs'ın dışında, henüz

Kıbrıs'a gelemiyor. Avrupa'da Amerika'da geziyor, Yunanistan'da yerleşiyor. Rahmetli Esenbel, Dışişleri Bakanı bana telefon etti ve dedi ki: "Şu Amerikalılar, İngilizler Makarios'u bir 'hot potato' (sıcak patates) olarak algılıyorlar, Kıbrıs'a göndermek istiyorlar, tecrübeli bir lider olarak, 'gerçekleri görecek, daha erken anlaşma yapar' diyorlar." "Efendim, biz kaç yıldır Makarios'a gayri meşru Cumhurbaşkanı ve hükümeti diyoruz. Ama Amerikalılar ve İngilizler meşru cumhurbaşkanı ve hükümeti diyorlar. Şimdi bunu sizin rızanızla gönderirlerse, o zaman size teşekkür edecekler, 'askerini al git, meşruiyet avdet etmiştir' diyecekler. Bunun için geldiği günlerde biz, ayrı devlet ilan etmeliyiz, başka çaremiz yoktur. Bizim cumhurbaşkanımız olarak gelmediğini göstermemiz lazım" dedim. "Olur mu böyle şey?" dedi evvela, sonra iki saat sonra bana telefon etti ve dedi ki: "Haklısın bir şey yapmak lazımdır. Federe devlet kurun; adına devlet demeyin, federe devlet deyin ve Rumları davet edin, onlar da federe devletini kursun ve federasyon yapasınız." Olur muydu, olmaz mıydı derken, "Türkiye bu kadarını yapabilir, bundan ötesini yapamaz" deyince, bir adım ilerlemektir diye düşündük ve federe devleti ilan ettik.

Bizi derhal BM Güvenlik Konseyi'ne götürdüler ve yıllar sonra devleti ilan ettiğimizde yediğimiz takbih gibi, aynı takbihi bize uyguladılar. Gayri kanuni bir iş yapmışız ve bu bir bütünü parçalamakmış vesaire... Ben 17 İslam ülkesini gezdim. Şah'a kadar gittim efendim. Hepsi bir İslam halkının, Müslüman halkın devlet kurduğunu zannederek büyük bir heyecanla beni karşıladılar. Yani o günlerde biz devleti kurmuş olsaydık, tanınma yoluna çıkmak daha kolay olacaktı. Çünkü büyük bir heyecan vardı ve kimse de "Barış Harekâtı haksızdır" diyemezdi, bir tahmin bu. Ama 1983'e kadar beklemek zorunda kaldık.

Ne oldu? 1968'deki Demirel hükümetinin "geldim, geliyorum" tehdidi dolayısıyla Makarios dolaylı görüşmelere razı oldu, Kleridis'i temsilcisi tayin etti. Beni de Dr. Küçük tayin etti. 1968'den 1973 sonuna kadar biz, Kleridis'le bölgesel otonomi konuştuk. Yapmaya çalıştığımız neydi? 1959-1960 Antlaşmalarının meydana getirmiş olduğu dengeleri bozmaksızın, Garanti ve İttifak Antlaşmalarına dokunmaksızın, bize verilmiş olan hakların altına coğrafya koymak; ama yetiştiremedik. Yunanistan ve Kleridis, Makarios'a "kabul et" dediği halde Makarios iki nedenle kabul etmedi: Birincisi, "Denктаş, kendi halkının statüsünü

azınlık olarak kabul etmiyor, hâlâ eşit kurucu ortak olacak” diyor. İkincisi, “Garanti Antlaşması’ndan vazgeçmiyor.”

Bu girişi şu maksatla yaptım: Kıbrıs meselesi bu iki nokta üzerinde durmaktadır. Garanti Antlaşması’ndan vazgeçecek miyiz? Kıbrıs Türk’ü azınlık statüsünü kabul edecek mi ve yahut adına ne derlerse desinler, gerçekte Rum’a teslim olacak mı? Bunun üzerinde durmaktadır. Birleşmiş Milletler tarafından yapılan bütün öneriler, biz bu iki konuda taviz vermediğimiz için Rumlar tarafından reddedilmiştir. Ama uzlaşmaz adam ben oldum. Çünkü Kıbrıs Rum İdaresi’ni meşru Kıbrıs Cumhuriyeti diye kabul etmedim ve halkın statüsünden ve Türkiye’nin garantörlüğünden vazgeçmedim.

Şimdi devamlı surette soruyorum: Annan Planı’nda, Annan kararına “evet” dediğimizde, statümüz kurucu ortak olarak geçmişti, ama Avrupa Birliği normlarına göre bizi kurucu ortak yapan ne varsa, ortadan yavaş yavaş kaldırılabilirdi. Çünkü Avrupa Birliği’nden istediğimiz kalıcı derogasyonlar verilmemiştir. Yani Annan planı’nda “bize verilmiş özel haklar korunmalıdır” diyorduk, onlar “koruyamayacaklarını” söylediler. Şimdi hala Rum Tarafı Avrupa Birliği normlarını şart koşuyor, “egemenliğiniz olmayacak, ayrı devletiniz olmayacak ve Avrupa Birliği normları işler hale gelecek” diyor. Bu ne demektir? Serbest dolaşım, serbest yerleşim, serbest mülk edinme bizi alıp götürecektir. Türk garantisi olmayacaktır, Türk askeri Ada’dan çıkacaktır. Yerleşik dedikleri, Türkiye’den gelip yerleşen, 30 yıldır bizimle yaşayan insanlar gidecektir. Rumlar eski yerlerine dönme hakkını alacaktır. Rum’un kırmızı çizgisi ve şartları bunlar.

Kosova dedik. Kosova, “görüşürüm” dedi, “her şeyi görüşürüm, ama bağımsızlığımı masaya yatırmam.” Biz 24 yaşında bir devletiz. Bu sözü söyleyemedik; çünkü Türkiye söyleyemiyor. **“Bağımsızlığımızı masaya yatırmıyoruz. Kıbrıs Türklerinin egemenliği vardır ve kalıcı olacaktır. Ortaklık iki halk arasındaydı, şimdi iki halkın devletleri arasında olacaktır ve işte örnekler de vardır. İki ayrı devlet Avrupa Birliği damı altında birleşebiliyorsa, Kıbrıs’ta da iki ayrı devleti tanıyın. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti’nin uyum yasalarını birlikte yürütün. Türkiye üye olduğunda, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti de üye**

olsun” diyemedik. En büyük pazarlık kozu elimizde budur. Çünkü Avrupa Birliği, Kıbrıs’ın tümünü kendi stratejik ihtiyacı için üye yapmak istemektedir. Kendisine verilecek cevap: “Sen Kıbrıs’ı üye yaptım diyorsun; ama senin üye yaptığın eli kanlı terörist bir idaredir, Rum ortaktır, güneydeki Rum Yönetimi’dir. Kuzeye söz söylemek hakkı yoktur, idare etmek hakkı yoktur, Kuzey Kıbrıs’ı ve Türk halkını temsil etme hakkı yoktur. Sen de biliyorsun. Dolayısıyla bunu da sen 1960 Antlaşmalarına rağmen yapmışsındır. Bu antlaşmaları çiğneyeni destekleyerek yapmışsındır. Biz bunu kabul etmiyoruz, uluslararası antlaşma vardır, ben Türkiye olarak tam üye olmadan siz Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ni de üye yapamazsınız yahut bu toprakları da üye yapamazsınız.” Bence bu söylenmesi gereken kaçınılmaz bir şarttır. Söylenmediği takdirde ve Kıbrıs üye oldu diye elimizi ovuşturup ah vah ettiğimiz takdirde, tabiatıyla Kıbrıs’ın tümü üye olmuş gibi bir cereyanın içerisinde gideceğiz ve Avrupa Birliği’nin normları, lafları geçerli olacak. Bütün Avrupa Birliği, bu sefer biz mahkûmmuşuz gibi davranacak ve netice de pazarlığa en alt çizgiden oturmuş olacağız.

Rum pazarlığa meşru Kıbrıs hükümeti olarak oturuyor, şartlarını koyuyor, işgal kalkacak, işgalci ordu gidecek, tek egemenlik olacak, iki çift egemenlik yok, iki çift bağımsızlık yok ve Kıbrıs Türklerine yüzde 20 boylarına göre haklar verilecek. Bunun adına da federasyon denilebilir. Şimdi Kıbrıs’ta büyük bir heyecan, yeni bir lider seçildi. Aman efendim ümitler, özellikle yabancı merkezlerden bir ümit pompalama... Maalesef bizim içimizde de bazı liderler bir ümit pompalamaya başladı, “inşallah 2008 sonuna kadar anlaşma olacak” diyorlar.

Peki, bu değişiklik kimdir ki biz bu kadar seviniyoruz, bu kadar ümitleniyoruz, nedir bu, ne olmuştur? Üçlü bir idare vardı, bir “trio” vardı. Papadopoulos başındaydı, şimdi seçilen Hristofyas onun büyük ortağıydı ve asıl çalgınca Enosisçi ve Türk düşmanı olan EDEK Partisinin lideri Dr. Lisaridis de bu üçlünün içindeydi. Ne oldu? Papadopoulos gitti, Hristofyas geldi. Fakat şimdi Papadopoulos, Hristofyas’a şartlarını koydu; başka türlü idare edemez; çünkü aksi halde seçimi kazanamazdı. Bugün Papadopoulos’un şartları geçerli olmak kaydıyla bir baş değişimi var.

Hristofyas'ın kendisi kimdir? Yıllarca Makarios'la birlikte bize karşı Enosis için uğraşan adamdır. Yıllarca Papadopoulos'la çalışmış kişidir ve Enosisi başlatan AKEL Partisi'nin başkanıdır, ta eskilerden.

Bu adamın söylemlerine, açıklamalarına bakalım: “Hudutlarımız Girne’de biter. Beşparmak Dağları hüznün içindedir. Beşparmakların yüzünü güldürmemiz lazım.” Beşparmak Dağları Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ndedir ve üzerinde yedi futbol sahasını kaplayan büyüklükte bir Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti bayrak vardır. Beşparmak dağları’nın yüzünü güldürecekmiş; yani o bayrağı oradan sökecek. Beşparmakların yüzünü güldürmek için bizi ağlatması lazım. “Yerleşikler gidecek, Ada askersizleşecek...” Bugün Sayın Talat kendisine bir cevap vermiştir: “Askersizleştirmenin manası, Garanti Anlaşması istemiyorsun anlamına gelir. Bu seni aşar.” Zannedersen “hepimizi aşar” demesi lazımdı. Çünkü Türkiye, Garanti Antlaşması’ndan vazgeçmedikçe, kimse Garanti Anlaşmasını söküp atamaz.

Tehlike nedir? Tehlike, Amerika Birleşik Devletleri’dir. Dostumuz ve müttefikimiz, Amerika Birleşik Devletleri’nin oynayacağı roledir. Bugüne kadar bizi tanımayan ve asla tanımayacağını söyleyen, Amerika Birleşik Devletleri’dir. Nedenini sorduğumuzda, nedenini söylemez. “Eli kanlı bir terörist idareyi niye tanıdınız?” dediğimizde de cevap yoktur.

Şimdi Amerika Birleşik Devletleri’nin temsilcisi, Dışişleri Bakanı Müsteşar Yardımcısı Mathiew Briza diyor ki, “Türkiye mükellefiyetini yerine getirsin.” Peki, nedir bu mükellefiyet? Rum İdaresini meşru Kıbrıs hükümeti olarak tanımaktır. Bunun Türkçesi. Ayrıca Briza devam ediyor ve Türkiye “önerilerini Rumların kabul edebilecekleri bir şekilde soksun.” Bu ne demektir? “Annan Planında bize verilmiş görünen, ama Avrupa Birliği normları uygulanmaya geçtiğinde çoğunun alıp götürüleceği o haklar var ya, onların birçoğunu Rumların lehine budayınız. Budayınız ve onları veriniz ki, Rumlar da evet diyebilsinler.” Şimdi Briza Rum seçimlerinden hemen sonra diğerleri gibi o da memnun, yeni bir fırsat doğmuştur diyor ve Kıbrıs’a geleceğini, Annan Planı göz önünde tutularak, görüşmelerin başlaması için çalışacaklarını söylüyor.

Peki, kardeşlerim, Türkiye'yi Adadan çıkartma eyleminin maksadı nedir? Makamda iken ben bunu Avrupa Birliği temsilcilerine sık sık sordum. Aldığım cevap şu: “Bizim Kıbrıs'ın tümüne stratejik açıdan ihtiyacımız var.” “Nedir ihtiyacınız?” “Orta Doğu'da Petrol kuyuları var, petrol kuyularının etrafında köktendinci hükümetler var. Bunlar terörizmi de besliyorlar, ileride bize petrol konusunda zorluk çıkarabilirler. Kıbrıs'tan bunları gözetleyeceğiz, kontrol edeceğiz.” “Peki, Türkiye müttefikiniz, NATO müttefikiniz. Türkiye kendi stratejik haklarını 1960 Antlaşmaları'yla tescil etmiş, orada asker bulundurma hakkı var vesaire, garantördür. Bu müttefikinizi Kıbrıs'tan çıkartıyorsunuz?” Cevap korkunçtur: “Çünkü gün gele Türkiye de köktendinci bir idareye dönüşebilir.” Dönüşebilir mi? Peki dönüşemeyeceğini garanti etmek için nereye sarılmak lazımdır; Atatürk ilkelerine. (Alkışlar).

Ne oluyor? Avrupa Birliği Türkiye'ye şunu söylüyor: “Atatürk ilkeleri, Avrupa Birliği normlarıyla bağdaşmaz, Atatürk İlkeleri'nden vazgeçiniz.” Atatürk ilkeleri dedikleri bütün manzume, bu sayın üyelerin acaba nerelerine batıyor diye düşündüğünüzde, bakarsınız ki, batmadığı yer yok. (Alkışlar) Niye? Çünkü Atatürk üniter bir devlet yaratmıştır. Bunlar neyi öngörüyor; “federasyona dönün” diyor. Nasıl? “Vilayetlere özerklik verin, azınlık olmayanlara azınlık hakkı tanıyın ve bize benzeyin.” Azınlık olmayanlara azınlık hakkı, ayrıca ilave var; Ermeni meselesi, “Ermeni meselesini halledin.”

Ermeni meselesi sadece soykırımı şikâyeti değil kardeşlerim. Soykırımı şikâyeti, yalanı, iftirası Ermeni meselesi denilen, Türkiye'den toprak koparma meselesidir. Onun bir silahı olarak kullanılmaktadır. Türkiye'yi oraya mahkûm edecekler. “Sevr Anlaşması'nda, Ermenilere ne verilmişse kapıları açın, Ermeni meselesini halledin, özür dileyin, tazminat verin, toprak verin.”

Kürt meselesi; “toprak verin.” Sevr Anlaşması akıllarındadır. Hayal mi görüyoruz? Hayır. Kendileri birden bire Amerika'da eşzamanlı ve Avrupa'da, Sevr Anlaşması'ndaki haritayı da çıkarttılar ortaya ve gösteriyorlar. Bu meseleleri Türkiye'nin önüne koyanlara gösteriyorlar, yani diyorlar ki, “Hatırımızdadır, merak etmeyin, sizinleyiz.” PKK ne zaman başladı? Türkiye'nin Kıbrıs'a müdahalesiyle başlayan bir felakettir. Özür dilerim, Ermenilerin Türk büyükelçilerini vurması,

öldürmesi 1975'te başladı. Yani 1974 Barış Harekâtı'ndan sonra, onun bir intikamı gibi. Peki, bunlar kendiliğinden mi oluyor, yoksa bir mega plan mı var? Stratejistler bir mega planın var olduğunu söylüyorlar. Bu Türkiye'yi küçültme planıdır.

Fransa'da, Cezayirliiler Tunuslularla beraber Paris'te ortalığı yaktılar, televizyonlarda gördünüz. Fransa'ya "onlara zzzınlık hakkı veriniz" denildiğinde, hemen Fransız yetkilileri "siz Fransa'yı parçalamak mı istiyorsunuz? Fransa'da yaşayan herkes Fransız'dır" dediler. Amerika'da yaşayan herkes Amerikan'dır. Kökünü, kökeninin sorduğunda sana söyler "Yunan'ım, Polonyalıyım, İrlandalıyım, şuyum, buyum" diye. "Amerikanım" der, göğsünü gere gere. Peki, Atatürk'ün Türkiye'sinde yaşayan herkes Türk'tür denildiğinde, kendisinden bir şey mi çalınıyor? Dininden, dilinden, ırkıdan, inancından, kökünden, kökeninden bir şey mi alınıyor? Ne mutlu Türk'üm diyene... "Hayır, Türkiye'de bu söylenmeyecek, insan haklarına aykırıdır" vesaire...

Bunlar karşısında, istenen nedir? Uyanık ve dinamik bir Türkiye; örgütleriyle, partileriyle oynanan oyunu gören bir Türkiye olmalıdır. Türkiye'nin gün gele, köktendinci bir iradeye dönüşebileceğini düşünmeleri bile, bu yöndeki planlarının varlığını -döndüğü takdirde ne yapacaklar, dönüştüğü takdirde nasıl istifade edecekler- kanıtlamaz mı? Bence kanıtlar. Demek ki düşünüyorlar, "bu olabilir." Niye olmasın? Amerikan müttefikimiz ne demiştir: "Türkiye ılımlı İslam'dır.." İslamın ılımlısı mı var, kaynayanı mı var, sıcağı mı var, biberlisi mi var? Ne münasebet; Kur'an-ı Kerim'i var. Kur'an-ı Kerim'i var. Gençler okuyun Kur'an-ı Kerim'i. Atatürk, okumanız için Türkçesini yaptırmıştır. Atatürk'ün Kur'an hakkında, güzel dinimiz hakkında söylediklerini okuyunuz. "Atatürk dinsizdir, Atatürkçülük, Laiklik dinsizliktir" diyenlere, bilinçli bir şekilde, kardeşçe, bilerek cevap veriniz. Atatürk olmasaydı, bugün Anadolu'nun birçok yerinde çanlar çalınacaktı deyiniz ve şükrediniz.

Geçenlerde Fransa'da internet vasıtasıyla iki satırlık bir şeyler dağıtıldı, gazetelerde de yazıldı. Bu haberlerde diyor ki Türkiye: "Size, Atatürk'ü bahşettiği için Allah'a, ondan sonra bütün size verilmiş olanlar için de Atatürk'e şükrediniz." O kadar. Ama Avrupa'nın, Amerika'nın bütün uğraşı, Atatürk'ün verdiklerini birer birer ortadan kaldırmaktır.

Avrupa Birliği, Türkiye’den ne istiyor? Kıbrıs’ı istiyor. Kıbrıs, Türkiye’nin en güçlü ve en haklı olduğu davadır. En güçlü ve en haklı... Hiçbir kuvvet Türkiye’yi Kıbrıs’tan söküp, atamaz. Hiçbir kuvvet, Türkiye kabul etmedikçe, ben Garanti Antlaşması’nı yırtayım, atayım, böyle bir anlaşma yoktur diyemez. Peki, nedir bu? Kendi kendimizi zayıf görüp de, aman barışmak için, barışçı görünmek için elimizden gelen her şeyi yapıyoruz.

Efendim, Annan Planı’na ben “hayır” dedim ve “hayır” denilmesi için uğraştım. Niçin? Çünkü Türkiye’yi Adadan çıkartan bir plan olduğunu gördüm. Lozan Antlaşması’ndaki Türk-Yunan dengesini bozan bir anlaşma olduğunu gördüm. Nasıl bozuyordu? Rumların, Avrupa Birliği’ne müracaatına biz “kabul edilmez, yasadışıdır” diyorduk ya. Annan Planı, Türkiye henüz üye olmadan, hala ne zaman olacağı belli değil, bizi güya birleştiriyor ve Avrupa Birliği’ne sokuyordu. Buna Türkiye’nin “evet” demesi, bu haktan vazgeçmiş olduğunu gösteriyordu. Yani Rum’un yapmaya çalıştığını, biz meşrulaştıracaktık. Onun için, diğer teferruata girmeyelim. İşlemesi mümkün olmayan bir mekanizma meydana getiriyorlardı vesaire... “Hayır” dedik, yüzde 65 “evet” çıktı. Rum “hayır” dedi. Dün, bütün dünyayı kandırdıktan sonra “evet” diyecek diye, onlar da Türkiye’ye baskı yaptılar. “Rumlar ‘evet’ diyecek aman sakın ha, şu Denktaş’a inanıp ‘hayır’ demeyin, ‘evet’ deyin” dediler.

Rumlar “hayır” deyince, bizim yapmamız gereken şey neydi? “Gördünüz işte, anlaşma istemiyorlar. Biz bu fedakârlığı da yaptık. O halde artık biz duruyoruz, görüşme yoktur. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti olarak görüşmeyi kabul ederlerse gelsinler, kabul etmezlerse biz buradayız ve Türkiye, Avrupa Birliği’ne girinceye kadar da bizim Avrupa Birliği diye bir işlevimiz, istemimiz yok” dememiz lazımdı. Bunlar o zaman düşünülmedi, ondan sonra herkes aldatıldığını itiraf etti. Ama bir de şu söylendi: Annan Planı’na “evet” demek suretiyle, manevi bir yücelik kazanmışız. Şimdi o manevi yüceliğe bir bakalım. Bizim “evet”imizi zorlayarak ve bunun için 30.000.000 dolar harcayarak çıkartmış olan, Amerika Birleşik Devletleri derhal yorum getirdi ve dedi ki, “Madem ki Türkler Annan Planına ‘evet’ dediler, bundan sonra ayrı egemenlik, ayrı bağımsızlık, ayrı devlet isteyemezler ve Türkiye bunları bu çizginin altında tutsun.”

Şimdi soruyorum Türkiye ve KKTC buna karşılık ne yaptı? Ne Türkiye'den, ne bizim hükümetimizden "bu bir rezilliktir, bu yanlış bir yorumdur, kabul edilemez" diye bir söz çıkmadı. Şimdi bu yorumu yapan Amerika Birleşik Devletleri'nin biraz evvel söylediğim temsilcisi Mathiew Briza, başlayacak görüşmelerde aktif rol oynayacağını söylüyor. Ne istiyor? "Önerilerimizi Rumların kabul edebileceği bir şekilde sokalım ve tabiatıyla asla egemenlik, asla bağımsızlık diye bir şey masaya getiremeyelim. Garanti Antlaşması, Türk askerinin Kıbrıs'ta kalması, ne münasebet; Annan Planı'nda bunları kabul ettiniz." Bizi, bu durumda yakaladılar. Dolayısıyla şimdi o "manevi yücelik" devam ediyor. Yani bizi gittiğimiz yerlerde güler yüzle karşıyorlar, sırtımızı okşuyorlar. Ama Türk basınına bakarsanız, "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı veya Başbakanı kabul edildi" denmektedir. Yalandır. Kıbrıs Türk lideri olarak kabul ediliyor; beni bütün dünyada nasıl kabul ettilerse, o statüde kabul edip görüşülmektedir, yani o konuda bir ilerleme yok. Ama Türk kamuoyunu yatıştırmak için, size daha da güzel haberler yaymaktadırlar. Mesela "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Lordlar Kamarası'nda konuştu, konuşma yaptı." Manşette bu haberler veriliyor. Halk bunu, "ne güzel, artık tanınıyoruz, Lordlar Kamarası'nın kadar çıktık. Lordlar Kamarası'nda biz de konuştuk" diye algılamaktadır. Oysa gerçek böyle mi? Lordlar Kamarası'nın neresinde görüşüldü biliyor musunuz? Restoranında. Bizden yana olan bazı Lordlar sizi yemeğe davet ederler, birkaç da arkadaşını çağırırlar, bazen bu biraz çoğalır ve bunlara konuşursunuz. Bu kadar. Lordlar Kamarası'nda konuştum diye manşet atmak, manşet attırmak, işler iyi gidiyor diye milleti aldatmaktır.

İşler iyi gitmiyor, gelişmeler bizim açımızdan kötüdür. Tekrar ediyorum, egemenlik isteyemezsin, bağımsızlık isteyemezsin, Türk askerinin çıkacağını kabul ettin, müdahale hakkı olmayacak, hep bunlar Annan Planı'nda kabul edilmiştir. Garanti Antlaşması, zaman içinde sıfırlanacak, o noktadan bizi görüşmeye başlatacaklar. Onun için ben devamlı surette soruyorum. Hem Türk hükümetine soruyorum, hem benim hükümetime soruyorum: "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden vazgeçiyor muyuz?" Açıkça bunun cevabı, "vazgeçilmeyecek" şeklinde verilmelidir. Efendim bunu söylersek, Rum masaya gelmezmiş. Söylemeden onu masaya getireceğiz diye bunu söylemezsek biz, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin varlığı ve

egemenliği konusunda, Türk askerinin Ada'da kalması konusunda, Garantiler konusunda ağzımızı açamayacağız. Rum kırmızı çizgisini göğsünü gere gere ısrarla açıklamakta, her vesileyle dünya kamuoyuna duyurmaktadır. “Kıbrıs sorunu”nun “1974'te başlayan işgal meselesi” olarak takdim etmektedir. “İşgalci çıksın, mesele halledilir” diye tezlerini ortaya koyabiliyor, “Garanti Anlaşması geçerli değildir” diyebiliyor. Buna karşı işte bugün Sayın Talat, ilk defa olarak Hristofyas'a cevaben, “Garanti Anlaşması bizi, sizi aşar,” yani “devam edecektir, askersizleştirme olmaz” kabilinden bir söz söylemiştir. Ama hemen arkasından “Annan Planı, baz olarak alınmalıdır” demiştir. Bu yanlıştır, inşallah zaman içersinde o yanılığdan da vazgeçer.

Fakat gönül şunu istiyor sevgili gençler; Eğer “Çılgın Türkleri” okumadınızsa, okuyunuz. Bir devletin nasıl doğduğunu orada, okurken yaşayınız. Çocuk doğurmaya benzer; sancılarla başlar, kanlar içersinde doğum olur, sıkıntılarla, ahlarla, vahlarla, yaslarla, şehitlerle Cumhuriyet meydana gelir, devlet doğar. Çocuk gibidir ve o devleti korumak için, onun doğması için bu fedakârlığı yapmış olanlar, canını verir ama ondan vazgeçmez. Ben dünyada devletinden vazgeçen bir topluluk görmedim. Düşman onları yıkarak devletlerini ortadan kaldırabilir. Ama kendiliğinden ve özellikle kendisini istemeyen bir taraf ile yeni bir “kâğıt anlaşması,” yani kâğıt üzerinde kalacak, yırtılıp atılacak bir anlaşma yapmak için devletinden vazgeçmez. Böyle bir durum tarihin affetmeyeceği, şehitlerin bağışlamayacağı ve millet kendine geldiğinde, nasıl oldu da bu yapıldı diye ah vah edeceği bir olaydır.

Bu genç cumhuriyet 24 yaşına gelmiştir. Yirmi dört yaşına gelmiş devletimizi, yok farz ederek, bizi masaya davet ediyorlar. Yok farz edeceksiniz. Buna “evet” diyenler varsa çıkacak, açıkça millete söyleyecek. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yoktur ve biz devlet istemiyoruz, egemenlik istemiyoruz, Rum'la bütünleşmeyi kâğıt üzerinde kabul ediyoruz demelidirler. Bakalım o zaman millet, kendilerine ne diyecek? Bakalım o zaman Kıbrıs Türk'ü o uyur zannettikleri, efendim kendi çıkarını düşünür zannettikleri Kıbrıs Türk'ü ne diyecek? Ama o günlere gelmek istemiyoruz. Karşımızdakinin kim olduğunu bilerek, konuşmamız lazım. O halde Türkiye Cumhuriyeti de, bir komplo altındadır. “Çılgın Türkleri”

okuyunuz, Kur'an-ı Kerim'i okuyunuz ve şimdi ortalığı alıp, götürmüş olan türban meselesinde doğruyu görünüz.

Ben şöyle bakıyorum, beni affetsinler. Çünkü konuşulmaz bir hal almıştır bu, bir şey söylediğimizde muazzam bir saldırıyla karşı karşıya kalıyoruz. Olmazsa olmazı değildir. Yani Kur'an-ı Kerim'de başını ört, hele hele şu şekilde ört diye bir talimat, bir emir yoktur. Nasıl ki; bazı genç kızlarımız girerken üniversiteye çıkarıyor, çıktığında tekrar başına koyuyor. Peki, ne oldu da bu yasaklandı? Muhterem bir profesör hanım televizyonda söyledi, dikkatle dinledim, sonra baktım doğru. İlk başladığında bir şikâyet yoktu dedi Niçin yapıldığını anlamaya çalışıyorduk o kadar. Sonra bunların arkalarına, İslamist denilen erkek arkadaşları takıldı. Çoğalınca üniversitelerde, mescit istemeye başladılar. Biraz sonra Cuma namazı için, Cuma tatili istediler. Daha da çoğalınca; “şeriat, laikliğe lanet” diye gösteriye başladılar. İşte o zaman devlet tedbirini aldı.

Şimdi hanımlar başlarına ne koyacak, ne giyecek diye çağdaş ülkelerin hiç birinde Anayasa'da bir şey yoktur, yoktur böyle şey. Yasakmış, türban yasak değil, yasak olsa sokakta da gezemeyecekler; yasak değil ama bir müesseseye girme konusunda kurallar var, o kurallara uymak gerek. Şimdi efendim, ben bağrım açık, kısa pantolonlu Büyük Millet Meclisi'ne girebilir miyim? Hayır efendim! Benim şahsi hürriyetimdir, gireceğim. Olacak mı böyle şey? Elden, koldan, paçadan beni alınca sokağa atarlar. Üniversitelerin de kendilerine göre kuralı var, bu üniversiteye gelmek istersen kural budur. Diyorlar ki, “O kadar birikim oldu ki, zavallı kızlarımız okuyamıyor.”

Niçin birikim oldu? Çünkü kendilerine devamlı surette sakın gerilemeyin, serbest bıraktıracamız, sakın gerilemeyin serbest kalacak diye, siyasi açıdan telkin verdiler, dini bir düşünceyi, dini bir inancı, insanlarımızın inancına saygımız var, siyasete alet ettiler. Başındaki türbanı çıkararak üniversiteye girebilecek kız, üniversiteye girmedi, bunu serbest bırakacaklar diye onlara inandı, yığılma, birikim bundan oldu. Derler ki, “Amerika'da, efendim Almanya'da vesaire de bile böyle yasak yok ve oraya gitmek zorunda kalıyor bazı insanlarımız.” Peki, oralarda bir tehlike var mı? O memlekette, o kıyafeti giyen insanlar, o memleketin rejimiyle oynayacak, o memleketin rejimini değiştirecek

diye bir tehlike var mı? Yoktur. Onun için Hindistan'dan gelir, Hindistan kıyafetiyle, şuradan gelir bu kıyafetle, tek tük insanlar onun içerisinde yaşar. Ama onları da o kıyafetle bir mevkie, bir makama almazlar. Çünkü kuralı var. Dolayısıyla yasak yok, kural var ve onlar bu kuralları yıkmak için, türban konusunu üniforma haline getirdiler. Bunu yapmasaydılar bu mesele problem olmazdı. Şimdi ne oluyor? Acıyla, televizyonda seyrediyoruz türbanlılarla, türbansızlar kavgaya başladı. Dış mihrakların, "Atatürk ilkeleri bize uymaz" diyenlerin, ılımlı İslâm diyenlerin acaba bunda parmağı yok mu? İstemi yok mu? Kışkırtması yok mu? İnsan düşünmek mecburiyetindedir. Çünkü geçmişte, sağ-sol diyerek, gençleri birbirine vurdurdular, kırdırttılar.

Dolayısıyla, sevgili kardeşlerim; biz Sevr Anlaşması bir heyula gibi başımızın üzerinde duruyor derken, bizi aşırı korkan, hayal gören insanlar olarak görürler ama gidişata baktığımızda, rahat değiliz, memleket rahat değildir. Söylediğim gibi Kıbrıs meselesini konuşmaya geliriz, türban meselesini konuşmak zorunda kalırız. Çünkü Türkiye bizim vatanımız, Türkiye olmasa biz yokuz. Türkiye bizim canımız ve Atatürk'ün ilkelerinden ayrıldığı takdirde, Türkiye ne olacak görmek mümkündür. Eğer tarihi bilerseniz. Eğer tarihte oynanan oyunları bilerseniz. Onun için gençlere sesleniyorum; Kur'an-ı Kerim'in yanında, Atatürk'ün Nutuk'unu okuyun, tekrar okuyun. Efendim; saygılar sunarım.

Sorular varsa buyurunuz efendim.

Prof. Dr. MEHMET HABERAL- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Kurucu Cumhurbaşkanı buradayken, kendisinden lütfen yararlanalım. Bu fırsatı çok sık yakalayamıyoruz, onun için eğer sorusu olan varsa buyursun sorsun.

Sayın eski parlamenterlerimiz, öğretim üyelerimiz, buyurun Sayın Söylemez.

UFUK SÖYLEMEZ- Sayın Cumhurbaşkanım, vatanınıza hoş geldiniz.

RAUF DENKTAŞ- Teşekkür ederim.

UFUK SÖYLEMEZ- Konuşmanız için size takdirlerimi, saygılarımı ve teşekkürlerimi arz ediyorum. Efendim, elbette genç öğrenciler Başkent Üniversitesi'nin bu nezih, çağdaş, Atatürkçü ortamında sizi dinlemekten büyük mutluluk duydular. Sanıyorum televizyondan da Başkent TV'den de milyonlarca vatandaşımız izliyor.

Benim merakım şu: Bu kadar açık, sarıh siz bir devlet adamısınız. Siz bana göre son dönemlerin, yani Atatürk'ten sonra Türk dünyasının yetiştirdiği Türkiye'nin milli bir kahramansınız, biz sizi öyle görüyoruz. Her zaman öyle kabul ediyoruz. Acaba siyasal iktidar, mevcut iktidar sizin bu görüşlerinden yararlanmak, gelişmeler karşısında örneğin; Rumların seçimi sonrasında görüşlerinize başvurmak için, hiç size başvuruyor mu? Müşavere ediyor mu? Görünür veya görünmez bilgi alıyor mu? Sakıncası yoksa bunu söyler misiniz? Teşekkür ederim.

RAUF DENKTAŞ- Teşekkür ederim. Onlar sormasa bile ben duyururum.

Prof. Dr. MEHMET HABERAL- Evet, başka sorusu olan? Buyurun.

ALTINTAŞ- sayın rektörüm sizi de rahatlatıcak bir bilgi aktarımında bulunmak isterim. Yarın biz öğretim üyeleri dernekleri olarak; Türkiye'deki öğretim üyeleri dernekleri olarak size gönderilen fermanın Danıştay tarafından iptal edilmesi amaçlı olarak, bir davayı açıyoruz ve size de çağrıda bulunuyoruz. 1989'da yönetmelikteki inanç gereğince saçların ve boyunun bağlanması konusundaki düzenlemeyi o dönemde de yine, Danıştay'a taşımış ve o yönetmelik maddesini iptal ettirmiştik. Size çağrımız rektörler olarak da bugünkü onurlu dik duruşunuzu, aynı biçimde sürdürerek size gönderilen fermanın iptal edilmesi amaçlı olarak da girişim yapmanızdır. Çünkü taraflardan bir tanesi de sizsiniz; Danıştay'a götürmenizi size öneriyoruz.

Sayın Cumhurbaşkanı; size çok çok teşekkür ederim. Çünkü gerçekten biz, "Kıbrıs bizim canımız" ya da "Ya Taksim, Ya ölüm" biçimindeki mitinglerin alanından gelen bir kuşaktan geliyoruz. Fakat Türkiye bugün, sizin çok dikkatle altını çizdiğiniz bir dönüşüme uğramış, belki de bir akıl düşkünlüğüne uğramış bir süreci yaşıyor.

Örneğin; bugün Türkiye, “Ne Mutlu Türküm” diyenin bölücülük olduğunu, başka istemlere yanıt, çağrı anlamı taşıdığını söyleyen bir kadro tarafından yönetiliyor. Aynı şey, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde de “Ne Mutlu Türküm, Ne Mutlu Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ndenim” demenin, esasında bir zaaf olduğu biçimde yorumlayan bir yönetim var. Şimdi acaba bu iki gerçek arasında Türkiye hem kendi sorununu yani üniter devlet yapısını, hem de yavruvatan dediğimiz Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ni sonsuzluğa taşımak için ne yapması gerekmektedir?

Arz ederim.

RAUF DENKTAŞ- Efendim; teşekkür ederim. Ben hükümetler hakkında bir şey söylemeyeceğim ama davayı ben milletin davası olarak görüyorum. Partiler üstü bir dava olarak görüyorum. Partiler üstü bir dava olarak da ele alınması için, gereken telkinleri yazılarımla, söylevlerimle yapıyorum. Partiler bir araya gelmelidir diyorum. Şimdi görüşmeler başlamadan önce, hem Türkiye'nin hem de Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kırmızı çizgisi nedir? Bu konuda görüş birliğine varmalıdırlar ve bunu dünyaya duyurmalıdırlar. Duyurmasalar bile, görüşmeci hiç olmazsa nereye kadar gidebileceğini bilmelidir. Olumlu bir haber aldım. İnşallah doğrudur.

Ulusal Birlik Partisi'nin Genel Başkanı Tahsin Ertuğruloğlu, Sayın Başbakan Erdoğan ile bir saatlik bir görüşme yaptıktan sonra, Kıbrıs'a geldiğinde yaptığı bir açıklamada; Kıbrıs konusunda Başbakan Erdoğan ile hemfikir olduğunu söylemiştir. Çünkü devlet üzerinde ağırlıklı olarak durulduğunu söylemiştir. Şimdi devlet deyince bir de Annan Planı'ndaki devlet akla gelir. Orada da mahsus bizi kandırsınlar diye eyaleti (state) devlet olarak tercüme ettiler. Hâlbuki “state” kelimesi eyalet olarak tercüme edilmeliydi, devlet olarak tercüme edildi ve halkımıza: “İşte devlet vardır ve yücelecektir, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti devam edecektir.” Yalanı söylenmişti. Dolayısıyla telefon ederek sordum, Sayın Tahsin Ertuğruloğlu'na devlet diye beyanat yaptın, Türkiye de devlet üzerinde duruyor, egemen devlet mi? Egemen devlet mi olacak? Dedim. “Evet” dedi. İnşallah bu doğrudur. Eğer doğru ise, bizim Sayın Başbakan Erdoğan'dan ricamız, istihramımız bunu sadece bir parti liderine değil, bütün millete

söylemesidir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti kalıcıdır demesidir. Bu bizi rahatlatacaktır, tereddüt içinde yaşayan insanlarımıza “ohh” dedirtecektir. Bunu çok elzem diye görüyorum.

Prof. Dr. MEHMET HABERAL-- Müsaade ederseniz Sayın Altıntaş'a, ben bir ekleme yapayım. Biliyorsunuz, söyledim sabahleyin, Üniversitelerarası Kurul toplandı ve genelde üniversitelerimizin büyük ekseriyeti bu toplantıda, bütün kurul üyeleriyle beraberdik, orada yaptığım konuşmada aynen şunu söylemişimdir: “Bizim görevimiz cumhuriyetin ilkelerine ilelebet sahip çıkmaktır ve bu konuda bir nokta bile geri adım atmamaktır.” Üniversitelerarası Kurul'un da bugün yayınlanan kararı, bunu göstermiştir ve şunu ilave ettim, dedim ki, “Üniversiteler, ülkelerin geleceğidir. Bizim görevimiz ülkemizin geleceğine sahip çıkmada, hiçbir mazeret beyan etmeksizin yolumuza devam etmektir. Biz bu konuya mecbur değil, mahkûmuz. Çünkü bu ülke yokluklardan kurulmuş, bize emanet edilmiştir.” Bunu burada bir kere daha tekrarlamak istiyorum.

İkincisi, Prof. Aytekin Berkman, bu konuda Danıştay'a başvurmuştur, bunu da belirtmek istiyorum. Hep, işte kırmızıçizgi diyoruz, bunu da yine konuşmam esnasında söyledim: “Nasıl ki, Türkiye Cumhuriyeti'nin hudutları, Türkiye Cumhuriyeti'nin vatandaşlarının kanlarıyla çizildi, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin de o hudutları, o kırmızı çizgileri çizilmiştir. Buradan hep söylüyorum, biz neyin tartışmasını, neyin çizgisini hâlâ tartışıyoruz; doğrusu anlamıyorum. Maalesef bugün Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni yönetenler tarafından KKTC uluslararası düzeyde tartışılır hale getiriliyor, bunu anlamakta zorluk çekiyorum. Hudutlar çizilmiştir, yolumuza bu şekilde devam ediyoruz.

Teşekkür ederim. Buyurun. Buyurun.

Doç. Dr. CELALETTİN YAVUZ- Sayın Cumhurbaşkanım; hoş geldiniz.

RAUF DENKTAŞ- Teşekkür ederim.

Doç. Dr. CELALETTİN YAVUZ- Size teşekkür ediyorum. Ağzınıza sağlık. Teşekkür ettikten sonra bir şey soracağım. Bildiğiniz gibi; bu

Annan Planı'nın oylanmasından önce, Kıbrıs'ta özellikle üniversite gençliğinin üzerinde ağırlıklı olmak üzere, bir beyin yıkama, Avrupa Birliği yönünde, Rum'un ve Avrupa Birliği ülkelerinin, Amerika'nın bir propagandası vardı. Hatta o zamanları hatırlarsak, bu gençler buradaki kendilerini korumak için bulunan Türk Silahlı Kuvvetleri'ni dahi işgalci bir güç olarak nitelendirmişlerdir, tamamı değil tabii, bir kısmı. Bunun arkasından Annan Planı geldi, %65'le "evet" dendi. Fakat geldiğimiz durumda, durum değişti. Biraz önce söylediğiniz çözüme aynen katılıyorum. Yani, Annan Planı'nı tanımıyoruz. Kuzey Kıbrıs'ta kurulmuş yeni bir devlet vardır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti veya Kıbrıs Türk Cumhuriyeti; Türkiye Cumhuriyeti bu devleti tanıyor. Bunun olabilmesi için Kıbrıs'taki Türk kamuoyunun da buna inanması ve büyük bir destek vermesi gerektir. Gelinen bugünkü noktada acaba Annan Planı'ndan dolayı, aldatılmışlığın üzerinden zaman geçtikten sonra kamuoyu uyanıp, şu anda Annan Planı'nın aksine bağımsız Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti devletinin yaşatılması ve tanınması yönünde bir aşama kaydetmiş midir? Durum nedir? Bunu istirham ediyorum.

RAUF DENKTAŞ- Teşekkür ederim.

Sayın Talat bunu dünyaya duyurmuştur. Yapılan bir kamuoyu yoklamasında yüzde 60 devletim ve Türkiye'nin garantörlüğünün devamı demiştir. Birçok aldatılmış insan, siz "beyni yıkanmış" dediniz, gençler bana geldiler, benden özür dilediler. Haklıymışsınız, biz anlayamamıştık demişlerdir. Bir de kapıların açık olması, Rum tarafına gidip, gelen insanlar "hududu geçince aman memleketime geldim diye rahat ederim, içimden endişe gider" diyebilmektedir. Onun için yeni bir yoklama olsa, yeni bir referanduma gidilse, zannedersem bu kez herkes iyice düşünecektir. Efendim; şunu biliniz, bütün muharip derneklerimiz, yani bu cumhuriyetin var olması için, Kıbrıs Türklerinin Rum'un esiri olmaması için, Kıbrıs'ın Yunanistan'ın olmaması için, gençliklerini feda etmiş insanların kurduğu dernekler var, onların etkilediği gençler var. Bütün bunlar geçen gün bendeydiler. Yeniden canlarını feda etmeye hazırdılar. Türkiye'den kopmak istemiyorlar. Bütün mesele, bütün uğraş Kıbrıs Türk'ünü, Türkiye'den kopartmaktır. Atina'dan Rumlara gelen direktif, bu Kıbrıs Türklerini, Türkiye'den koparınız. Çünkü gücümüzün bu olduğunu gördüler. Dayanmamız

buna bağlı; bunun için büyük propaganda yapıyor. İçimizde üç-beş tane kendini bilmez arkadaş var, bu yönde beyanatlar yapmaktadırlar. Bunların beyanatları, sanki Kıbrıs Türk'ü demiş gibi megafonlarla dünyaya duyurulmaktadır. Ama bunlar sizi aldatmasın, et ve tırnağız, öyle olmaya devam edeceğiz ve inşallah istediğimiz şekilde bir hal çaresine kavuşacağız.

Prof. Dr. MEHMET HABERAL- Buyurun.

SALONDAN- Efendim; tekrar hoş geldiniz diyorum. Sizi yüreklerimizle ağırlamaktan çok memnunuz.

RAUF DENKTAŞ- Teşekkür ederim.

SALONDAN- Ben bu meyanda Rusya Devlet Başkanı Putin'in, Kosova'nın bağımsızlığı ile ilgili Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile ilgili söyledikleri hakkında görüşlerinizi almak istiyorum.

RAUF DENKTAŞ- Efendim, Sayın Putin bunu Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti tanınsın diye söylemedi. Kosova tanınmasın diye söyledi. Bir kere iyice onun altını çizelim, ama iyiliği oldu, faydası oldu. Papadopoulos'un seçimi kaybetmesine yardımcı oldu. Çünkü Rumların başkan adayları oy kazansınlar diye birbirlerini korkutmaya başladılar. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin tanınmasına gidilecektir, görüşmeye mecburuz. Şimdi seçimlerde kazanan adam, yani Hristofyas diyor ki : "Biz Türk askerini adadan çıkarmak için iki toplumlu bir federasyonu görüşmeye mecburuz." Herhalde sessizce de kendi kendine: "Asker çıktıktan sonra biz ne yapacağımızı biliriz" demektedir. Evet, onun için birdenbire bunun hakikatten bir korku haline gelmesi Rum tarafında, Papadopoulos'u yürüttü, yürüttü ama yine o üçlü (trionun) içerisinde söz hakkına sahiptir. En önemlisi burada bilinmeyen bir şey var. Kıbrıs'ta ki Rum liderler, Rumların "Milli Konsey" dedikleri bir Konseyleri vardır ve bütün partiler ve kilise bunun içindedir; bu Konsey'de oy birliğiyle alınan kararlara bağlıdırlar. Nedir bu kararlar? Enosis'tir. Başka, uniter devlettir, Türklerin azınlık olduğudur, Garanti ve İttifak Antlaşmalarının olmayacağıdır, askerin çıkacağıdır. Bütün bunlar kendilerini bağlar. Benimle yapılan bütün görüşmelerde, bunlardan vazgeçmediğimiz için anlaşma olamamıştır.

Onun için, bunları bilerek oturalım, bunlardan vazgeçmeyeceksek, vazgeçmeyeceğimizi söyleyelim ve ona göre görüşme masasına oturalım diyorum.

Prof. Dr. MEHMET HABERAL- Buyurun.

NECDET BASA- Sayın Cumhurbaşkanım; lütfettiniz, tecrübenizin küçük de olsa, ama önemli bir bölümünü bizlerle paylaştınız. Teşekkür ediyorum. Bu fırsat için, imkân için tabii ki Başkent Üniversitesi'ne de teşekkür ediyorum.

Türkiye'den kopma bağlamında “etle, tırnak” sözcüğünü kullandınız. Bundan 8 yıl, 9 yıl kadar önce, zatiâlinizin daveti üzerine YÖK Genel Kurulu, kuruluşundan beri ilk kez Kıbrıs'ta toplanmıştı. Ben o zaman YÖK Genel Kurul üyesiydim. O zamanlar tabii ki başta zatiâliniz, oradaki büyükelçimiz olmak üzere ziyaret etmemiz gereken tüm kişi, kurum ve kuruluşları ziyaret etmiştik. Ama bir randevumuzu, Kıbrıs'ta bulunan Kuzey Kıbrıs'ta bulunan Türkiye Cumhuriyeti'nin ordusunu işgalci olarak nitelediği gerekçesiyle, iptal etmek zorunda kalmıştık, iptal etmiştik. Bu, bugünkü Cumhurbaşkanı Sayın Talat idi. “Taç giyen baş akıllanır” derler. Acaba siz bu şekilde olumlu bakabiliyor musunuz? O zihniyetle bugün arasında herhangi bir değişiklik gözlediniz mi? Lütfen bizimle paylaşır mısınız?

RAUF DENKTAŞ- Efendim; büyük bir mesafe kat etmişlerdir. Geldikleri yuva, AKEL'in komünist yuvasıydı. Onlarla tam bir işbirliği içerisinde bizim ak dediğimize, kara; Türkiye'nin ak dediğine, kara demek suretiyle bize büyük bir yara aldırıyorlardı. Şimdi geldikleri konumda bir sevgilinin, bir insanı aldatmasından kaynaklanan hayal kırıklığı gibi AKEL'in kendilerine biz “evet” diyeceğiz, siz de “evet” deyin, diye kandırmasından doğan bir öfkeyle işe başladılar ve Rum'lar hakkında, Rum'ların barış istemediği vesaire hakkında, benden daha güzel beyanatlar yaptılar. Dedğiniz gibi tacı giydikten sonra, oldukça doğruyu görmeye başladılar. Ama henüz tam ayarı bulamadılar diye, düşünüyorum, İnşallah onu da bulurlar.

FİKRET GÖKÇE- Sayın Cumhurbaşkanım; bizzat zatiâlinizin de büyük özverilerle içinde bulunduğu ve bugün Kuzey Kıbrıs Türk

Cumhuriyeti'nin varlık nedeni olan, o kutsal mücadelenin yani TMT'nin, Türk Mukavemet Teşkilat'ının kuruluşunun 50. yılını yaşıyoruz. Bugün gerek Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde, gerekse Türkiye'de o mücadeleyi sizinle birlikte omzumuza veren, hayatta bulunan kahramanlar var. Bunlarla birlikte bu şanlı, bu destansı mücadelenin unutturulmaması için Kıbrıs'ta ve Türkiye'de herhangi bir hazırlık var mı? Bunun anılması, tekrar yaşatılması, gündeme getirilmesi için birtakım çalışmalar yapılıyor mu?

Teşekkür ederim, saygılar sunarım.

RAUF DENKTAŞ- Teşekkür ederim.

Güzel bir konuya temas ettiniz. Ben buraya gelmeden önce muharip dernekler, biraz evvel anlattığım arkadaşlar, beni ziyaret ederek 50.yıl kutlamalarıyla ilgili programlarını bana açıkladılar. Geniş ölçüde bir kutlama ve olayları gençlere hatırlatma planları vardır. Buna Madalya dağıtmak da dâhildir. Onun için güzel bir hazırlık vardır. Ümit ederim burada Türk Mukavemet Teşkilatı'na hizmet etmiş olan arkadaşlar, kendilerine ve yahut bana biz de varız diye yazarlar ki bu kutlamaların bir safhasında hepimiz bir araya gelmiş olabilelim. Bunu kendileri de istiyor. Ama buradan alenen söylüyorum, zamanında Türk Mukavemet Teşkilatı'nda görev yapmış kardeşlerimiz çekinmesinler, böyle bir şey işittik; biz de kutlamaların uygun bir zamanında bulunmak istiyoruz diye, haber versinler.

Prof. Dr. MEHMET HABERAL- Şuradan bir öğrencimiz sormak istiyor. Buyurun.

SALONDAN BİR ÖĞRENCİ- Sayın Cumhurbaşkanım; ben bir soru sormak istiyorum. Ben, Kıbrıs konusundan niye direk türbana atladığımı anlamadım. Niçin? Daha Kıbrıs konusunda bahsedebileceğiniz daha önemli ayrıntı, detaylar varken, niçin türbana geçtik? Bunu anlamadım. Bir de ilave etmek istiyorum. Biz üniversitelerin artık özgürlükçü bir yapıya kavuşmasını istiyoruz. Türkiye'nin yüzünü Batı'ya dönmesini istiyoruz. Ben Atatürk Türkiye'sine yakışan, yakışanın bu olduğuna inanıyorum. Bunun için yani bu içe kapanmacı anlayış niçin? Bu ulusalcı tavır niçin? Niçin bu Sevr korkusu? Hem artık niçin bunları aşmıyoruz?

RAUF DENKTAŞ- Çok teşekkür ederim, evladım. Gördüğünüz gibi konuşmam esnasında Amerika Birleşik Devletleri'nin ve Avrupa Birliği'nin Atatürk İlkeleri bizim normlarımıza uymaz, bundan vazgeçiniz ve "İlmli İslam" demektedirler. İşte bu nedenle "İlmli İslam" konularını gündeme getirmeye mecbur oldum. Türban meselesini de bunun bir parçası olarak dile getirdim. Üniversitelerin özerk olması, hür olması tabiatıyla budur istenen. Ama eğer üniversitelere falan kılık, kıyafetliyi sen alacaksın derlerse, demek ki üniversite hür değildir, bir baskı altındadır. Tekrar diyorum bunu yapmanın lüzumu yoktur ve türban meselesinde din ulularımıza, din âlimlerimize bir görev düşer. Hakikaten üniversiteye girerken kız başını açtığında, kâfir mi olur? Üniversiteden çıktığında tekrar taktığı takdirde kafir mi olur? Türban takmayanlar kâfir mi? Dinimizin emriyse hepimizin takması lazım, başka çare yok. Dini konuları, siyasete alet etmek suretiyle öyle bir kapı açılıyor ki, nerede kapanacağı belli değil. Dolayısıyla Atatürk ilkelerine bağlı bir insan olarak, biz 1924 doğumluyuz, yani Lozan Antlaşması imzalandıktan bir sene sonra doğmuş bir insanım. Atatürk, Atatürk, Atatürk İlkesi, Türkiye, Anavatan diye büyümüş insanlarız. Onun için belki beyniniz yıkanmıştır, diyeceksiniz ama biz, inandığımız Türkiye'de hanımların başları böyle hepsi bir model giyinmiş bir kılık, kıyafetle görüntülerinin, çağdaş bir görüntü olmadığını düşünüyoruz; ama başlarına ne giyeceklerse giysinler, serbestirler de diyoruz. Serbestirler diyoruz ama rejimi zorlamamak kaydıyla. Böyle bir tehlike görüyoruz, bunun için konuşuyoruz. İnşallah yanılırız, bir tehlike yoktur. İnşallah bu konu uyum içerisinde tatlılıkla ve siz gençleri parçalamaksızın, bölmeksizin halledilir, bunun için de dua ediyoruz. (Akışlar).

Prof. Dr. MEHMET HABERAL- Sayın Cumhurbaşkanımız; hiç merak etmeyiniz. İslam dini, akıl dinidir. Sayın Cumhurbaşkanım da söyledi, ben de buradan hep söyledim. Biz gerçek İslam dinini yani Kur'an-ı Kerim'deki İslam dinini bilmediğimiz için, bugün bu olaylarla karşı karşıyayız. Buradan söylemek durumundayım. "Niye Aklınızı kullanmıyorsunuz?" diyor Yüce Allah, Müminin Suresinin 80'nci ayeti böyle biter. Enfal Suresinin 22'nci ayetini lütfen gitsin, herkes okusun. Yüce Allah, "Benim katımda en kötü yaratıklar, aklını kullanamayan sağırlar ve dilsizlerdir" diyor. Dolayısıyla vahyedilen İslam dini ile bugün birtakım kişilerin gündeme getirdiği İslam dinini, hiç kimse

birbirine karıştırmayın. İslam dini akıl dinidir. Bizim görevimiz de akıl dini olan İslam dininin gereksinimlerini yerine getirmektir. Akıl dinine, gerçek İslam dinine inananları biz her zaman saygıyla ve hürmetle karşılıyoruz. Çünkü çok şükür, hepimizin Allah'a inancı var. Yüce Allah'la bizim aramızda hiç kimse yoktur. Bu nedendir ki, Atatürk: "Benim manevi mirasım akıl ve bilimdir" dedi.

Onun için değerli öğrencilerimiz, lütfen okuyunuz. Bir taraftan tarihimizi, bir taraftan Atatürk'ün Nutuk'unu, bir taraftan da Türkçe'ye mealen çevrilmiş Kur'an-ı Kerim'i okuyunuz; o zaman göreceksiniz ki, bugün ülkemizin geleceğine gölge düşürecek bu tip olayları, yani bir nevi türban olaylarını da gündeme getirenlerin yaptıklarının gerçek İslam diniyle hiçbir ilgisi yoktur.

Buyurun, efendim.

SALONDAN- Ne mutlu bize ki, bugün çok değerli bir rektörümüzün sayesinde, burada bir ulu çınarımızı dinledik. Türban olayını neden meydana getirdiniz, konu ettiniz? Diye soruldu. Kısaca şöyle demek istiyorum: Bugün tabutlar üzerinde bayraklar görünürken, o ufacık türbanla uğraşan, kocaman devlet konuşuyor da, bu niye burada konuşulmasın?

Efendim, değerli Cumhurreisimiz, şöyle bir laf ettiler ki haklılar: "Bana sormasalar da ben duyururum" dedi. Duyurulması için sayın rektörümüzden çok rica ediyoruz. Çok acayip günler geçiriyoruz. Belki daha da geçireceğiz; böyle günlerde rektörümüz acaba reisi-cumhurumuzu gene davet edip, bizleri ferahlatır mı? Rica ediyoruz.

RAUF DENKTAŞ- Teşekkür ederim. Çok sağ ol. Teşekkür ederim.

Prof. Dr. MEHMET HABERAL- Hiç merak etmeyin, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Kurucu Cumhurbaşkanı istediği an 24 saat bile burada bizim misafirimizdir ve Başkent Üniversitesi'nin bütün imkânları da Sayın Cumhurbaşkanımızın her zaman emrindedir. Ayrıca Kanal B de 24 saat Sayın Cumhurbaşkanımızın mesajlarını sadece bizim ülkemize değil, sadece Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne değil, bütün dünya'ya duyurmaktan da her zaman gurur duymuştur. Buyurun efendim.

SALONDAN- Efendim Cumhurbaşkanımıza uzun ömürler diliyorum. 100 yaşını geçmesini diliyorum, bu ulu çınarın. Şimdi Yunan'ın, Hristiyanların din adamlarını incelediğimiz zaman, hatta komünistlerini incelediğimiz zaman, ateistlerini incelediğimiz zaman, biz buradan şöyle bir şey görüyoruz: Bunların hepsi de millettendir. Kendi milletinden yanadır ve açık anlamında milliyetçidirler. Yani o konu da anlaşıyorlar. Oradaki Türkleri imha konusunda hepsi bir anlaşıyorlar, dinlisi dinsizi vesaire... Biz buradan böyle görüyoruz. Bu konuda açıklama yapar mısınız? Bizimkilerle mukayese eder misiniz?

Bu konuları örtmekle beraber bir de bu türban konusuyla ilgili birkaç söz söylemek istiyorum. Araplar bu türban konusunu vesaire Müslüman olmadan önce de çözememişler. Şöyle bir çözüm bulmuşlar; bir kız doğunca, bunu diri diri kuma gömeceksin, problem çözülür demişler. Buna epeyce devam etmişler; Müslüman oluncaya kadar. Müslüman olmuşlar yine çözememişler. Bu sefer saça kıla takılmışlar. Bakmışlar saç kıldır, kaş kıldır, kirpik kıldır o zaman demişler ki bunu yarım yapmayalım, komple tepeden tırnağa kapatmışlar. Kapatmışlar ama yine çözememişler. Eve de hapsetmişler, yine çözememişler. Niçin? Çünkü genelde vahşiliği yaşıyorlar, erkekler saldırgan. Ama efendim biz Türkler yan yana ata binmişiz, kıla takılıp kalmamışız. Bunu da bu şekilde söylemiş olayım.

Saygılar sunuyorum efendim.

RAUF DENKTAŞ- Teşekkür ederim, efendim.

Yunanlıların, Osmanlı'dan kurtuluş mücadelelerine bakarsanız, kilise öndedir, bayraktardır ve Türklerin öldürülmesini mukaddes bir icraat olarak, cennete gitmek için pasaport olarak yaymaktadırlar. Kilise hiçbir zaman bundan vazgeçmiş değildir. Makarios ve ondan evvelkiler ve ondan sonrakiler aynı yolda devam etmişlerdir. Kıbrıs'ta da bizim çektiklerimiz, Rum Ortodoks kilisesinin Başpiskoposunun liderliğinde kurulmuş olan EOKA tedhiş örgütünün yaptığı vahşetlerle doludur. Onaltı günlük bebekleri, bir, iki, üç, dört, beş yaşındaki çocukları, efendim ilkokul çocuklarının tümünü, genç anneleri, nineleri, dedeleriyle birlikte köy be köy toplu mezarlara gömmek için, işte kilisenin verdiği bir kin, bir hıncı gerekiyordu ve maalesef kilise bunu yaptı. Yani o kadar bir militandılar ki, Makarios'un Seyşel'e

gönderilmesinin nedeni, “EOKA’cılar İngiliz’in muhbiridir” diye bir adamı kilisede dua ederken, öldürdüler. İngilizler, Makarios’a dedi ki; “bunu olsun takbih et, bu iş kilisende yapılmıştır.” Makarios’un cevabı: “Enosis için yapılan her şey mubâhtır, bunu ben suçlayamam” oldu ve kendisini Seyşel Adalarına sürmüşlerdi. Dolayısıyla kilise hakikaten, kötü liderlik yapmaktadır. Herhalde Allah indinde de pek makbul insanlar değillerdir diye düşünüyoruz.

Prof. Dr. MEHMET HABERAL- Evet, buyurun.

RAUF DENKTAŞ- Salih Bey var orada.

Prof. Dr. MEHMET HABERAL- Siz sorunuzu sorunuz.

SALONDAN (BİR ÖĞRENCİ- Sayın Cumhurbaşkanım; öncelikle hoş geldiniz. Ben çok teşekkür ediyorum. Bu değerli bilgileri bizimle paylaştınız, bizleri aydınlatmak için buralara kadar geldiniz.

Ben Kıbrıs’a bu sene gittim, gördüm, gezdim çok güzel bir yer. Şunu söylemek istiyorum: Türkiye üzerinde, Kıbrıs üzerinde oynanan birçok oyun var. Biz gençler okuyoruz, araştırıyoruz, günceli takip ediyoruz. Yani bir şeyler için çabalıyoruz, fakat yetmiyor ki, halen daha bizim üzerimize oyunlar oynanıyor ve bunlar bir şekilde hal yoluna girmeye çalışılıyor. Biz gençler olarak daha fazla yapmalıyız? Siz hayat tecrübesi olan bir insansınız, tecrübelisiniz yani devlet başkanlığına da geldiniz. Biz gençlerin daha fazla ne yapmamız gerekiyor? Bunun için bir şey söyleyebilir misiniz?

RAUF DENKTAŞ- Teşekkür ederim.

Günlük olayları bir kere takip etmeniz lazım. Bu gazete okumak demektir, haberleri dinlemek demektir. Hep dizileri ve yahut eğlence programlarını değil; yani memlekette olup bitenlerle ilgilenmeniz lazım, bu da okumaktır, gezme, görmektir, araştırmaktır. Okumayan bir gençlik var gibi geliyor bana; gençlerimiz az okuyorlar, kitaplar ikinci sınıf oldu; artık computerlerin, bilgisayarların başında oyun oynama daha da güzel geliyor galiba... Onun için okuyunuz diyorum. Özellikle tarihinizi biliniz, özellikle “Nutuk”u muhakkak

okuyunuz, okuyunuz, tarihi romanları okuyunuz, bu “Çılgın Türkler” fevkalade bir şeydir. Şimdi bir ikinci kitabını yazıyormuş; Çanakkale hakkında. Eminim ki o da güzel olacak. Bunları okuyunuz, okuduktan sonra bunlarla gurur duyunuz. Çünkü ağabeyleriniz, dedeleriniz hakikaten bir yoktan, varoluş yaratmışlardır. Onun adı da Türkiye Cumhuriyeti'dir. Siz Atatürk'ün indinde onun emanetçilerisiniz. Atatürk'e karşı borcunuzu biliniz.

Teşekkür ederim

Prof. Dr. MEHMET HABERAL- Siz Başkent Üniversitesi'nin öğrencisiniz değil mi? Hangi bölümdesiniz? Siz Başkent Üniversitesi'nin kurallarını acaba henüz daha görmediniz mi? Ne diyoruz biz? Hafta 7 gün, gün 24 saat. Sayın Cumhurbaşkanımın size öğütlerini, hafta 7 gün, gün 24 saat kullanmanız gerekli. Buyurun efendim.

SALİH ZEKİ KARACA (Emekli Büyükelçi, Eski Kıbrıs İşleri Başmüşaviri) - Sayın Cumhurbaşkanım, hoş geldiniz. Malumunuz, kalplerimiz her zaman beraberdir.

RAUF DENKTAŞ- Çok sağ olunuz.

SALİH ZEKİ KARACA (devamla)- Sizi Türkiye'de görmek çok güzel. Mutlu olduk.

Şimdi efendim; ben Kıbrıs sorunun çözümü için başlayacak yeni bir süreç muvacehesinde birkaç söz söylemek istiyorum. Konuşmanızın başında belirttiğiniz gibi, 1960 Antlaşmalarına varan süreçte ilk önce Birleşmiş Milletler'den bir çözüm aranması girişimi oldu. Fakat bunda bir muvaffakiyet sağlanamadı ve sonunda Türkiye ile Yunanistan arasında Fatin Rüştü Zorlu'nun büyük gayretleriyle, uzun sürmemesine rağmen, bir barış sağlandı. Şimdi 1963-1964 olaylarından sonra, zatialinizin yaptığı görüşmeler; Allah rahmet etsin Sayın Dr. Küçük'ün desteklediği temaslar sonunda, bir netice alınamadı ve 1974 Barış Harekatı'yla Kıbrıs meselesinin bir safhası noktalandı. Bugün tekrar Birleşmiş Milletler çerçevesinde sonuç almak üzere müzakereler başlayacak. Ama 1959'da başlayan girişimle elde edilen sonucun,

zannediyorum, bana göre, elde edilmesi bir hayal. Çünkü Güney Kıbrıs, Avrupa Birliği'nin bir üyesi oldu. Türkiye'nin muhatabı kim? Yunanistan ile Türkiye arasında bir barışın yapılması söz konusu olmayacaktır, kesinlikle. O halde, bizim ne yapmamız lazım? Seçeneğimiz ne? Bir sonuç alınamayacak bir girişime neden başlayalım? Ve bizim bir devletimiz var: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti. Bu devletin yaşaması sizin görüşünüz; Dışişleri mensupları olarak bizim de paylaştığımız bir görüşümüz. Bu konuda ne düşünüyorsunuz? Tekrar böyle bir sonuç elde edilebilir mi? Edilmeyeceğine göre, bir alternatifimiz var, o da Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni ihya etmektir, devam ettirmektir.

RAUF DENKTAŞ- Çok teşekkür ederim, tamamen katılıyorum. En tuhafı hem Türkiye, hem bizim insanlarımız, siyasi yetkililerimiz, “Birleşmiş Milletler kararları çerçevesinde görüşmeye hazırız” diyorlar. Sizin de bildiğiniz gibi, Kıbrıs meselesinin hallini 44 yıldır önleyen o kararlardır. Hâlâ kendi kendimizi o kararlara bağlı addetmemiz, biraz tuhaf kaçmaktadır. Hiç olmazsa iki ayrı referandumdan sonra, bundan sonra iki halk esası üzerinden karar çıkması lazımdır dememiz gerekirdi. Mesela Kıbrıs'taki Birleşmiş Milletler askerinin süresi bildiğiniz gibi her 6 ayda bir “Kıbrıs Cumhuriyeti hükümeti”nin rızasıyla uzatılır. Bunu değiştirmek lazımdır; bunda ısrar etmek lazım. Bunu yapmazsanız Birleşmiş Milletler askerlerini çıkartırsanız, demek lazım. Hâlbuki aynı minval üzere “Kıbrıs Cumhuriyeti hükümeti”nin rızası üzerine askerler gelmeye devam ediyor. Dolayısıyla biz teslim olmazsak, ben bir şey çıkacağını zannetmiyorum. Dolayısıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni ihya etmek, güçlendirmek lazımdır. Kıbrıs ve KKTC, Türkiye'nin Lozan Antlaşması dengesinin parçası olmuştur, ben bunu deldirtmem, ben bunu bozduurmam diyerek, çok katı durması lazımdır.

Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne tam üye olup, olmayacağı bir başka sorundur. Olacak gibi ver ver ile başlarsak, Sayın Jack Strow'un dediğine geleceğiz. Avusturyalı karşıtına ne demişti? “Adaylık verilmesine neye itiraz ediyorsun? ‘Ayının’ postunu almak istersen, bırak kapana girsin” demiştir kendisine. Aynı Jack Strow, Papadopoulos'a “askerin çıkmasını istiyorsan, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin tanınmamasını istiyorsan bırak bu süreç devam etsin”

demıştır. Onun için bana Avrupa Birliği, Türkiye'den bir şeyler koparmak için bu süreci kullanıyor gibi geliyor. Belki yanılıyorum, bilmiyorum; ama ben ileride tam üyelik görmüyorum. Onun için olacakmış gibi vermek de hata olur.

Prof. Dr. MEHMET HABERAL- Şimdi kusura bakmayın bu kadar çok fazla kişiye söz veremeyeceğim. Normalde saat 5'te bitirmem lazım. Siz buyurun, özellikle öğrencilerimiz. Burada bir,iki, üç. Evet buyurun, siz buyurun beyefendi, evet buyurun.

GÜLTEKİN SÖYLEMEZOĞLU- Emekli devlet memuruyum. Bugün burada Sayın Cumhurbaşkanımızı, dinlemek onuruna erdim. Kendilerine teşekkür ediyorum ve saygılarımı sunuyorum. Ben 1957 yılında da rahmetli Fazıl Küçük Beyi dinlemek onuruna ermiştim. Efendim şimdi, Putin'in bu Kosova'yla ilgili beyanını belirttiniz, sunumunuzun başında da Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin, Kıbrıs'la ilgili bir kararını belirttiniz. Burada Güvenlik Konseyi'nin diğer üyeleriyle Rusya'nın konumu üzerinde de bir çelişki oluşuyor. Bunu siyasi arenaya getirmenin herhalde yararları olabilir, birinci hususum bu.

İkincisi; neden Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti? Kıbrıs Türk Cumhuriyeti demiyoruz da, kuruluşunu o şekilde yapmış bulunuyoruz? Bir diğer husus; ben şimdi hayatta olmayan ordu komutanı bir emekli orgeneralimizin bu konuda konferansında dinlemiştim, aynen şunu söyledi: "Eğer Kıbrıs'ı kaybedersek, Türk yurdunu koruyamayız." Yani savunma açısından, böyle bir stratejik önemi olduğunu da vurgulamış oldular. Bir diğer husus; bugünkü oturumumuzda dinle tesettürle ilgili konulara değinildi.

Sayın önceki Diyanet İşleri Başkanımız da aramızda bulunuyorlar. Ben 1993 yılında Kocatepe Camii konferans salonunda Birinci Kur'an Sempozyumu'nu izlemek, durumunda olmuştum. Orada tebliğ sunan İlahiyat Profesörlerimizden Beyza Bilgin Hanımefendi aynen şöyle söyledi: "Kur'an-ı Kerim'i Türkçe metninden okuyunuz. Sizin için ne ifade ediyorsa, o dur. Okurken sorularınız olabilir, tespit ediniz, tekrar o konulara dönünüz, eğer bize sormak istediğiniz bir husus olursa, işsiz kalmaktan korkmuyoruz." Şimdi ben bu vesileyle şunu da kısaca ifade etmek istiyorum. Türkiye Cumhuriyeti devletinin temel

ilkelerindedir. Halkımızın din bilgisi ve kültürünün artırılarak, istismar edilmesinin önlenmesi, temel keyfiyettir. Bu nedenle bugün 80'leri aşkın üniversitemizde birçok İlahiyat Fakültelerimiz de var. Acaba diyorum, sayın rektörümüz bu konularda da bir sempozyum düzenlemek imkanını lütfederler mi?

Teşekkür ve saygılarımla. Teşekkür ederim.

RAUF DENKTAŞ- Çocuk doğduğunda adı öyle konmuştur. Şimdi tartışmak yanlış mı? doğru mu? Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti denmiştir. Tabii Kıbrıs Türk Cumhuriyeti denilebilirdi. Ama kuzey, güney ayırımı yapılmıştır. İnşallah ömrü uzun olur. (Alkışlar).

Prof. Dr. MEHMET HABERAL--- Oradan bir kişi, buradan bir kişi ve en son soru değil, daha bu türban konusuyla ilgili Sayın eski Diyanet İşleri Başkanımız burada. Ona söz vereceğim ve Sayın Cumhurbaşkanımızla da kapatacağım.

Buyurun, buyurun.

SALONDAN- Sayın Cumhurbaşkanım, ilk önce size hoş geldiniz diyorum. Benim sorum şu şekilde olacaktı: Annan Planı'nı kabul etmemiz üzerine Avrupa devletleri çok değişik bir şekilde yorumladılar dediniz. Peki, biz Putin'in o sözlerini kendi lehimize yorumlayamıyoruz da, ya da neden biz olarak biz söyleyemiyoruz da bir Rus devlet başkanı bunu söylüyor? Kıbrıs'a bu kadar sahip çıkamıyoruz diye soracaktım.

RAUF DENKTAŞ- Evet, bunun sorusunu biz de soruyoruz. Ama işte biz sahip çıkmaya uğraşıyoruz ve sahip çıkılsın diye de sizleri bilgilendirmek için Anadolu'yu bu yaşta dolaşıyoruz Ben memnunum; gittiğim her yerde Kıbrıs'la ilgili büyük bir kalabalık var, büyük ilgi var. Bu beni memnun ediyor, bana güç katıyor ve bizim aramızı açmak için uğraşanlara da bir cevap teşkil ediyor. Siz gençler şehit verilen her karış toprağa sahip çıkınız. Kıbrıs onlardan bir tanesidir. Kıbrıs'ta 1571'den kalan 70.000 şehit vardır. Ondan sonra, 1955'ten sonra 70.000 şehite ilaveler olmuştur. Allah hepsine rahmet eylesin.

SALONDAN (BİR ÖĞRENCİ) - Sayın Cumhurbaşkanım; hoş geldiniz. Benim sorum şu olacak ki; yanlış hatırlamıyorsam Londra, Zürih Antlaşmalarında Türkiye ve Yunanistan'ın birlikte dâhil olmadıkları bir organizasyona, dahil olmayan bir organizasyona Kıbrıs da dahil olamayacaktı, -heyecanımı maruz görün- Kıbrıs'ta dahil olamayacaktı, ancak Avrupa Birliği'ne Türkiye dahil olmamasına rağmen şu anda Güney Kıbrıs, Avrupa Birliği'ne dahil edildi. Biz buna karşı çıkamaz mıydık?

RAUF DENKTAŞ- Kıbrıs olarak dâhil edildi. Bütün Kıbrıs'ı temsilen aldılar. İşte biz bunlara dikkat etmeye, dikkati çekiyoruz. Büyük kalleşlik var. Büyük kalleşlik, büyük oyun oynanmaktadır. Maksatlı yapmışlardır. Yunanlılar ve Rumlar, Lozan'ı delmek için yapmışlardır. Türkiye ve biz itiraz ettik buna, yapamazsınız dedik, dinlemediler. Şimdi arşivleri açılıyor. İngiliz hükümetinin arşivlerinde şunu görüyoruz: İngilizler bizim itirazımızı Hukuk Dairesi'ne gönderdiler. Hukuk Dairesi dedi ki: "Bunda görüşülecek noktalar var. Yani safsata değil, oturun ve görüşün" haklıdırılar kabilinden cevap verdi. İngiliz hükümeti tekrar Hukuk Dairesi'ne diyor ki: "Olabilir ama Kıbrıs'ın üye olması İngiliz'in çıkarlarına uygundur. Ne yapacağız?" Hukuk Dairesi konu üzerine der ki: "Aldığınız bu itirazları Makarios'a gönderin, Makarios size diyecek ki; bunlar geçersizdir; tanınan hükümet benim, ben yaptım ve olmuştur. Onu dosyanıza koyun ve onun üzerine gereğini yapın diyor. Bu kadar göz göre göre kendi imzaları olan, bir antlaşmayı ayakları altına aldılar. Yoksa İngilizler veto etmiş olsaydı, Rum üye yapılamazdı ve bu zorluk çıkmazdı. Ha şimdi ne diyor Avrupa Birliği, "Yanlış yaptığımızı anladık" diyor. Yanlış yaptığını anladınsa beni, senin yanlışına kurban edemezsin. O halde mademki yanlış yaptığını anlıyorsun şimdi diğer ortak, Türk ortak ile direk temas edeceksin onu da aynı şekilde mütalaa ederek, üye yapmak için ne gerekirse, o işleme başlayacaksın diyoruz, başka çaresi yok. Ama yaparlar mı, yapmazlar mı? Yapmazlarsa Salih Karaca Beyin dediği gibi devletimizi daha da yüceltmek için Türkiye ile birlikte yola devam etmemiz lazım; yani Türkiye şunu söyleyebilir: "Kıbrıs meselesi ben tam üye olduğumda halledilir, halledilmezse o zaman bakarız" diyerek, şu Kıbrıs meselesini ertelemesi lazım. Ama Avrupa Birliği ne yapıyor? Diyor ki: "Sen bunu halletmezsen, ben de falan falan fasılları açmayacağım, seninle müzakere etmeyeceğim ve yahut konuşursam

bile kapatmayacağım. İşte bunun üzerine ne yapılması lazımdır? Bütün basının Avrupa Birliği'ne bu haksızlıktır, bu adaletsizliktir, bu kallesliktir diye saldırması lazım. Dünya buna bakar. Bir hükümet, doğruyu mu söylüyor? Arkasında milleti var mı? Halkı var mı? Basını var mı? Buna bakarlar. Basında böyle bir şey yok, böyle bir hareket yok, bilakis Kıbrıs verilse bir an evvel mesele bitse çok daha iyi olur gibi, arada sırada, bir havalar yaratılır.

Teşekkür ederim.

Prof. Dr. MEHMET HABERAL- Evet, buyurun, buyurun.

SALONDAN- Ben Sayın Cumhurbaşkanımıza ve size şükranlarımı sunmak istiyorum. Şu yüzden, iki gün önce hatırlarsınız Van'daki fotoğraf karesini, sarıklı bir beyefendi, adam mı demem gerekiyor bilmiyorum, boynundaki Kuran'la çıkıp bir şeyler söylüyor ve kimse herhangi bir müdahalede bulunmuyor. Fakat biz şöyle bir milletin, bizim efendimiz şöyle bir adam ya da af edersiniz, heyecanıma verin. Kadınlar ve erkeklerin bir arada yendiği bir yemekte Atatürk'e soruyorlar, günah değil mi? Neden böyle bir şey yapıyorsunuz? Atatürk'te şu cevabı veriyor: "Siz Türk kadınının iffetinden mi şüphe ediyorsunuz? Kendi nefsinizden mi?" Biz böyle bir millettten geliyoruz, şimdi bulunduğumuz durumdan, ben utanıyorum.

RAUF DENKTAŞ- Teşekkür ederim, kızım utanma. Sen bu doğruları söyleyerek arkadaşlarıyla dost geçin; kapalı olsun, açık olsun hiç fark etmez, hepimiz biriz ve bir olacağız, hiç fark etmez. Kardeşliği yüceltin ve birbirinize destek olun, Atatürk'ün ülkesinde sizi birbirinize vurdurmak için çeşitli oyunlar oynanmaktadır, bu oyunlara gelmeyin. Benim söylemek istediğim bu.

ERDAL YURDAKUL- Sayın Cumhurbaşkanım; hoş geldiniz. Ben Erdal Yurdakul, emrinizde alay komutanı olarak çalışmaktan büyük gurur duyduğumu arz etmek isterim.

RAUF DENKTAŞ- Allah razı olsun.

ERDAL YURDAKUL (devam)- Orada görev yaparken, şunu gördüm efendim, Rum tarafında başımıza taş atan öğrenciler aynı şeyi söylüyor. Enosis'i biliyor, dışişleri bakanı aynı şeyi söylüyor, komutanlar aynı şeyi söylüyor, babalar, anneler aynı şeyi öğretiyor, papazlar kilise de aynı şeyi söylüyor. Yunanistan'a gittiğimde de Yunanistan'da peşime takılan koruma polisi Enosis'i biliyordu ve oradaki bir sivil vatandaş: "Ben beş senedir Yunanistan'da çalışıyorum Türk-Yunan sorununu bilmem ama geçen gün bir Yunanlı bir Fransız'a mal satarken Türk-Yunan sorununu anlattı; Türkleri kötüledi, malı sattı ondan sonra gönderdi." Dedi. Efendim biraz önce gençler biz ne yapalım dediler. Büyük bir fikir karmaşası var. Biz hepimiz Türkler olarak bir hedef saptayıp bu hedefe gitme stratejisini saptayıp, üniversitelerde ne anlatacağız? Öğrenciler ne bilecek? Basınımız ne söyleyecek? Hükümetlerimiz ne konuşacak? Sivil toplum örgütleri neyi söyleyecek? Bu hedefi saptadıktan sonra, bu stratejiye gidecek yolu saptayıp, herkese aynı şeyi öğretmemiz lazım diye düşünüyorum.

Bu konuyu bilgilerinize sunuyorum, arz ederim.

RAUF DENKTAŞ- Teşekkür ederim. Albayım Allah razı olsun sizden. Zannedersen bunları söyledik. Atatürk İlkelerinden ayrılmayan Laik Cumhuriyeti güçlendirmek ve herkesin, Sayın Rektörün de dediği gibi: "Bir çivi çakan, bir iş yapan kişi olmasını sağlamak." Bu memlekette sadece söz, sadece yazı, sadece nutuk değil, sadece şikayet değil iş yapmak, bir şey yapmak, bir eser meydana getirmek. Zannedersen bu üniversitenin gençleri bahtiyardırlar. Çünkü rektörleri vizyonu olan ve mütemadiyen doğuran, yaratan, mütemadiyen bir şeyler meydana getiren bir kişiliğe sahiptir. İşte ondan ders alırsak güzel olur. Fakat sizin işaret ettiğiniz gibi, milli hedef mademki hedef Atatürk İlkeleridir; Atatürk İlkelerini gençlerimize daha da benimsetmek için cumhuriyetin nasıl doğduğunu anlatmak için, gerekenin yapılması şarttır. Ben bazı üniversitelerde yaptığımız konuşmalar neticesinde atletizmde veya derslerde birinci gelen çocuklara Atatürk'ün "Nutuk"unun hediye edilmekte olduğunu gördüm ve çok bahtiyar oldum, çok mesut oldum. Yani bunlar yapılabilir. Bunlara daha da hız verilebilir diye düşünüyorum.

Prof. Dr. MEHMET HABERAL- Evet son söz için lütfen mikrofonu Sayın Eski Diyanet İşleri Başkanımıza verir misin? Bugün ülkemizin karşı karşıya getirilmeye çalışıldığı sorun bir gerçek mi? Dinimizin gerekçesi midir? Yoksa benim her zaman söylediğim gibi yapay bir gündem midir?

MEHMET NURİ YILMAZ (Diyanet İşleri Eski Başkanı)- Sayın Cumhurbaşkanımıza, saygılar sunuyorum. Kıbrıs'ta kendilerini hep ziyaret ederdik, burada da nasip oldu, çok mutluyum.

RAUF DENKTAŞ- Bol bol Kur'an-ı Kerim göndermiştir. Tekrar teşekkür ederim.

MEHMET NURİ YILMAZ (Diyanet İşleri Eski Başkanı)- Sayın Rektörümüze de teşekkür ediyoruz. Efendim, başörtüsü konusunda günümüzde bazı kişiler ifratta, bazıları tefritte diyebiliriz. Şimdi başörtüsü, bütün dinlerde; Hristiyanlıkta, Musevilikte, beşeri sistemler diyelim, yani semavi olmayan dinlerde, tüm medeniyetlerde ve kültürlerde vardır. İslam'dan önce "Cahiliye Dönemi" Araplar da başlarını örtüyorlardı. Nur suresinden biraz sonra bahsedeceğim. Başörtüsü, İslamiyet'ten önce bütün dinlerde, medeniyetlerde kültürlerde varola gelmiştir. İslam dini başörtüsü ile ilgili bir düzenleme yapmıştır. O da şudur; Cahiliye Dönemi Arap kadınları başlarını örtüyorlardı, uçlarını arkaya doğru sarkıtıyorlardı. Kur'an-ı Kerim: "Başınıza örttüğünüz örtülerle göğüslerinizi de örtünüz." dedi. Yani göğüsler açıldı, sadece baş örtülüyordu, göğüsler açıldı. O başörtülerinizle göğüslerinizi de kapatınız düzenlemesi yapıldı.

Nitekim Nur Suresi ayet 30 ve 31'de şöyle deniliyor: "Söyle mümin erkeklere gözlerini haramdan sakınsınlar, yumsunlar diyor. Yani şehvetle bakmasınlar ve iffetlerini korusunlar. Söyle mümin kadınlara, onlar da şehvetle bakmasınlar, haramdan sakınsınlar ve iffetlerini korusunlar. Ziyinetlerini göstermesinler. Ziynetten amaç kadının bedenidir. Kendiliğinden görünenler müstesna, yani erkeklere ek olarak bir görev daha yüklüyor kadınlara: Ziyinetlerini göstermesinler; başörtüleriyle açık olan göğüslerini kapatsınlar. Bundan amaç kadının cazibeliğini, güzelliğini teşhir etmemesidir ki ayetten bunu anlıyoruz.

Şimdi ifratta dedik, ifrata gidenler başörtüsünü İslam'ın, Müslümanlığın bir şartı olarak görüyorlar. Bu fevkalade yanlıştır. Eğer Sayın Cumhurbaşkanımın ifade buyurduğu gibi başörtüsü Müslümanlığın olmazsa, olmaz şartı kabul edildiği takdirde o zaman başını örtmeyenler dinden çıkmış olur, dinsiz olur. Bunu bir defa kabul etmek mümkün değildir. Kur'an'da yok mu? Elbet biraz önce Nur suresinde okuduğumuz gibi, İslam bu konuda bir düzenleme getirmiş. Yani başörtüsü Kuran'ın vaaz ettiği bir şey değil; İslam'dan önce de var. İfade ettiğim gibi bütün medeniyetlerde var, ama o bir düzenleme getiriyor; göğüslerinizi de bununla kapatın diyor. Şu halde Müslümanlığın olmazsa, olmaz şartı değildir.

Bir de şunu söyleyelim: Kimi de bunu iffetin, namusun bir nişanesi, bir belirtisi olarak ifade ediyorlar; bu da gerçek dışıdır. Bana göre tefritte olanlar da başı örtülü olanları hor görmemeli. Benim görevim sırasında bu öğrenci kızlarla çok görüşmelerim oldu; devamlı geliyorlardı. Belki bir kısmı siyasi bir simge olarak bunu kullanıyordu ama büyük bir kısmı inancından dolayı, inancının gereği örttüğünü ifade ediyordu. Ağlıyorlardı, sızlıyorlardı. Biz Din İşleri Yüksek Kurulu olarak da, bu bir zorunluluk halidir, siz başınızı açıp okuyabilirsiniz, sizin için herhangi bir günah olmaz, dediğimiz halde kabul etmiyorlardı. Demek ki, öyle inanıyorlardı. İnançlarının gereği olarak, bunu örtüyorlardı.

Dikkat buyurursanız bazıları başını açıyor ama bir kısmı da okula peruk takarak giriyor, demek ki saçını göstermemek için bunu yaptığına göre, böyle inanıyor, inancı bu. Bunlara da tabii Sayın Cumhurbaşkanımın da ifade buyurduğu gibi, başı örtülü olanlara da saygı göstermeliyiz, saygılı olmalıyız. Ancak bu bir siyasi istismar aracı olarak hep kullanıldı, bugün de öyle kullanılıyor. 1982'ye kadar Türkiye'de başörtüsü sorunu yoktu.

İşte 12 Eylül 1980'den sonra getirilen bir yasak; bu defa birtakım siyasi partiler biz bunu çözeriz, oyunuzu bize verin, bizi iktidar edin dediler. Ya iktidar oldular ya ortağı oldular. Gerçekten bu sayede çok da oy topladılar. Şimdi bunun bir siyasi malzeme olmaktan, çıkarılması bana göre doğru olur, ama nasıl çıkarılır? İşte bunun yolunu toplumun bulması lazım, yani sosyal mutabakatla bunun çözülmesi lazım. Bugün 411 el kalktı, "bu işte sosyal mutabakat var" denilemez. Bütün sivil

toplum kuruluşlarıyla istişare edilemedi, kimsenin fikri sorulmadı. Meclis'te milletvekillerinin durumu malum; sayın eski bakanlarımız, millet vekillerimiz de burada. Geçenlerde birisi şöyle anlattı: "Ben çok günahkârım, ne kadar tövbe etsem günâhlarımı affettiremem." Dedi. "Neden?" dedim. "Genel başkan el kaldır dedi, kaldırdım" dedi, "parti disiplinine uymak zorundaydım, vergiler konusunda, başka konularda çok günahım var." Yani zaten bugün demokrasi de yok, milletvekilleri tayinle geliyor, el kaldırmak zorunda. Toplumun diğer katmanlarında öyle bir mutabakat, sosyal bir mutabakat sağlandığını iddia etmek doğru olmaz.

Tabii üniversitelerin de kendilerine göre kaideleri, kuralları var. Sayın rektörümüzün de ifade ettiği gibi, yani böyle bir durumda kurala uyulduğu takdirde mesele olmaz; biz öğrencilere hep bunu söyledik. Ama kendi tercihleri tabii, kendileri bunu isteyecekler, bizim telkinlerimizle de olmaz. Gidip okuyabilirsiniz, nitekim bir kısmı başını açıp, çıktıktan sonra tekrar kapatıyor. Ama herkese bunu kabul ettirmek de mümkün değil.

Son olarak da şunu söyleyeyim: Başörtüsü Müslümanlığın bir nişanesidir, Müslümanlığın bir alametidir, Müslümanlığın bir şartıdır sözü yerinde değildir. Müslümanlıkta vardır, Kuran'da vardır, elbette başını örtmek isteyen örter, ama bunu getirip bütün ibadetlerin, önünde imiş gibi göstermek de gerçeğe uymaz. Ama namazın şartları arasında vardır. Namazın şartlarından. Nedir? Setril avret. İşte yani kadının başını örtmesidir. Ancak onda da mezhepler arasında yine farklı görüşler var. Mesela İmam Ebu Hanife'ye göre, "başının dörtte biri açık olursa namazı caiz olur" diyor. Mesela imam, diğer imamlara göre, mezhep imamlarına göre ki bunlar Hanefi mezhebinin büyük imamı Züfer de aynı görüştedir. O da diyor ki, "başının yarısı açık olursa namaza bir zararı olmaz." Maliki mezhebinde tamamı da açık olsa, namazı caizdir, gibi farklı içtihatlar var. Ama Kuran'da söylediğim gibi, sayın rektörümüz de Kuran'ı çok iyi okuyabilen, numaralarıyla ayet numaralarıyla her zaman dile getiren çok değerli bir hocamızdır, onun da ifade buyurduğu gibi Nur suresi ayet 31'de başörtülerini, himar kelimesi başörtüsü anlamına gelir, yani genel anlamı örtüdür. Ama başörtüsü olarak bütün müfessirler tarafından da böyle ifade edilmiştir.

İşte Kur'an bir düzenleme getirmiştir, göğüslerinizi açıyorsunuz, başınızı örtüyorsunuz, bu olmaz. Bu güzelliğinizi, cazibenizi, ziynetinizi teşhir etmeyin, erkeklerin odağı, ilgi odağı haline gelmeyin düşüncesiyle böyle bir emir gelmiştir.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyor, sevgiler, saygılar sunuyorum, efendim.

Prof. Dr. MEHMET HABERAL- Sayın Cumhurbaşkanım size çok teşekkür ediyorum. Gerçekten bugün burada gerek anavatanımızla ilgili, gerekse Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile ilgili birçok konuyu gündeme getirdiniz. Sizi burada ağırlamaktan büyük bir mutluluk ve gurur duyuyorum ve her zaman da burada sizi ağırlamaya devam edeceğiz. Gerçekten siz konuklarımıza da teşekkür ediyorum. Bundan sonra Kanal B'nin kokteyl salonunda kokteylimiz var, sizleri orada bekliyorum.

Ağzınıza sağlık, ayağınıza sağlık.